

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos peñt sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér peñt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. m.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, október 21.

Mai számunk főbb közleményei:

- Elégedetlenség a városi tisztviselők között.
- A debreceni harc.
- Ujabb milliók az arad-kikindai vasutnak.
- A bécsi koronatanács.
- Forradalom Spanyolországban.
- Megőrült mérnök.
- Steiner Jakab lemondott.
- Gyilkos merénylet egy család ellen.
- Bleriot-anekdoták.

A koronatanács.

Arad, október 20

A miniszterek összegyűltek a Burg egyik fényes tanácskozó termében. Halkított beszélgetés folyt köztük. Feszült várakozás ült az arcokon. Egy órakor megjelent a király, a kit mély meghajlással fogadtak. A felséges ur összeüti a bökáját, azzal int nyájasan az uraknak, hogy üljenek az asztalhoz, amelyen maga az elnöki széket foglalja el.

A király (mintegy bevezetéképpen): Üdvözlöm az urakat! Azért kérem önöket, hogy legyenek segítségemre abban a törekvésemben, hogy a magyar kormányválságot alkotmányos uton oldhassam meg. Hogy a legjobb indulattal viseltetem magyar királyságom népei iránt, s hogy a törvényes, parlamentáris utról letérni nem akarok, azt azzal is bizonyítom, hogy ime önökhöz, a parlamenti többség vezéréihez fordulok s felhívom önöket, hogy maradjanak meg tovább hivatalukban s gondoskodjanak az állam szükségseiről és intézzék to-

tovább az ország sorsát. Én már öreg ember vagyok, s nagyon szeretném, ha elkerülhetném a zavart. Ezért kérem önöket, s kérem, adják elő véleményüket.

Kossuth Ferenc: Felséges uram, én hódoló tisztelettel rendelkezésére állok királyomnak és édes hazámnak, de a függetlenségi párt többségben van és én vagyok annak a vezére. Ha felséged egyedül a függetlenségi párthoz fordulna, amely lojalitásával megérdemli a bizalmat: akkor, azt gondolom, felséged nemes szándéka szerint lehetne megoldani a válságot. Elkészítjük a választójogi reformot, a bankkérdésre nézve provizóriumot adunk s tartós, békés, kormányzatot biztosíthatunk felségednek.

Andrássy Gyula gróf: A koalíciót szétrobbantották s helyreállítani többé alig lehet. De kormányon maradni a nélkül a kilátás nélkül, hogy békét, rendet és normális politikai viszonyokat lehetne teremteni, nem érdemes. Előbb vagy utóbb ugyis előállna a fölfordulás. Az egyedül kívánatos cél: a nemzet és király közötti harmóniának helyreállítása és biztosítása. Nem lehet egy nemzettől örökösen új áldozatokat követelni, oly intézményekre, amelyekbe a maga lelkét, a maga aspirációját és a maga állami fejlődésének föltételeit soha be nem viheti. Mi voltunk oly bátrak felséged elé bizonyos javaslatokat terjeszteni, amelyeket részint én formuláztam, részint Wekerle Sándor miniszterelnök ur ő excellenciája bővített.

E javaslatok alapján, úgy vélem, létrejöhet a békés megoldás, talán még a jelenlegi képviselőházban is.

Zichy Aladár gróf: Hódoló mély tisztelettel viseltetem felséged iránt s rajongó szeretettel csüngök nemzetem boldogságán. Ez érzelmektől áthatva, a legnagyobb odaadással munkálkodom a válság békés megoldásán. De látom és belátom, hogy nemzeti engedmények nélkül lehetetlen vállalkozni, mert hiábavaló volna minden vállalkozás.

Wekerle Sándor: En az alkotmányos, békés megoldásnak vagyok híve s mihelyt lesz többség, amely vezetését rám bizza, készséggel szolgálok. De én most csak azt óhajtom, hogy zavart ne hagyjak magam után. Óhajtom ezt, mint felségednek hü alattvalója és a magyar nemzet javáért. Ha meglesz a békés kibontakozás, örömet adom oda a helyemet másnak. Alázattal kérem felségedet, hogy nemes és bölcs engedékenységgel tegye lehetővé a válságnak közmegnyugvásra irányuló megoldását.

Josipovich Géza: Mély tisztelettel csatlakozom a miniszterelnök ur ő excellenciája fölfogásához, mert azt gondolom, hogy Horvátországban is csak akkor lehet helyreállítani a normális rendet, ha Magyarországon megszűnik a zavar.

Apponyi Albert gróf: Felséges uram, én a magam részéről csatlakozom Kossuth Ferencnek, a függetlenségi párt vezérének fölfogásához. Csak annyit vagyok bátor megjegyezni,

A nagy mazur.

Irta: Szomaházy István.

Székely egyszer ebéd után az ujságot olvasta a hintaszéken s félfüllel arra a potpourrira figyelt, amit a felesége a zongora mellett rögtönzött, — amikor egyszerre ijedten emelte föl a fejét a miniszterelnök beszédéről, amelyet mindaddig figyelmesen olvasott. Majdnem elárulta magát felindulásában; az asszony ugyanazt a táncmelódiát játszotta, amelyet tíz évvel ezelőtt hallott utoljára, amikor vidéki szülővárosában udvarolt a tánciskolabeli kisasszonyoknak.

A grand mazur volt, egy régies, rokokóstílusú tánczene, amelynek hullámaiból harisnyás, szalagos cipőjű gavallérok, uszályos hölgyecskék s kardos selyemfrakkos galantok szálltak eléje az ebédülő tölgyfabutorai közé. Honnan vette a felesége a nagy mazurt? Székely kerek hat év óta kutatott hasztalanul a melódia után s most, házasságának ötödik évében, mikor jóformán egészen elfelejtette, hogy egyszer halálosan szeretett, ime, váratlanul a fülébe surran megint ifjúságának e feledhetetlen epizódja.

Székely — legalább ő maga azt hitte — akkor élte legboldogtalanabb napjait, mikor a nagy mazurt először hallotta. Husz éves kamasz volt, aki a római jog és az egyházjog

komoly tanulmányozása helyett a kisváros minden leányos házáat végig özsonnáta hetenkint. Feldult kedélyvel, elfacsarodott szívével kanalazta délutánonkint a tejszinhabos krémet, kétségbeesve táncolt a zsurekon és reggelig húzatta a cigánynyal, ha néha, a nagyanyja kegyességéből, váratlanul pénzmaghoz jutott. Szerelmes volt, mint a XII. század lovagjai és boldogtalan, mint a fiatal Werther. E szerelem édes kuforrása — bocsánat a merész képért — világoskék háziruhákat hordott és csodálkozó, sötétkék szemekkel bámult bele az ismeretlen világba. Székely saphói ódát irt a pisze orr szépségeiről és délutánonkint mindaddig sétált a piactéri ablak alatt, amíg az irigy ablakfüggöny mögöl egy tizenhétéves leány szőke feje meg nem jelent az illatozó orgonák fölött. Szívesen megvívott volna a sárkányokkal is, csak hogy a pisze leányt a magáénak mondhasssa; de mivel a Mariska édesapja sokkal jobban érdeklődött a tavaszi buza, mint a hétfejú sárkányok iránt, Székely bizonyos rezignációval nyugodott meg abban a gondolatban, hogy magányos és rideg nagybácsiként fogja bevégezni az életét.

A nagy mazurt májusban hallotta először, amikor a kisvárosi táncpróbát tartották. A világnak édes gyöngyvirág-illata volt és káprázatos, fehér virágtenger borult a kis vidéki város háza fölé. A régi francia királyok táncát tizenkét fehérruhás leány táncolta, tizenkét

pajos, felbomlott haju tündérisasszony, aki éjjelenkint talán Titánia királynéval mulatott a holdfényes erdőben, de nappalra halcsontos derekat öltött és a vidéki ifjúsággal kacérkodott.

Mariska volt a tizenkettő közül a legbájosabb s Székely mindig XIV. Lajos selyemcipellős bangulatától körülvéve kísérte este hazafelé a lányokat. Addig csak jó volt, amíg Mariska a kapuban kezét nem nyújtotta neki, de azután, mikor a tölgyfakapu irigyen becsukódott mögötte s a leány teljes huszonnégy órára eltűnt megint a világos függönyök mögött, ilyenkor Székely egy anarkista komorságával lovagolt föl s alá az ablak alatt. Nem mozdult el addig, amíg a lámpa ki nem aludt odafenn, s a szerelmesek telepatikus érzése meg nem sugta neki, hogy Mariska immár érintkezésbe lépett a szelid angyalokkal, akik a jó gyermekek álmait őrzik. Székely még egy sovár pillantást vetett az elhomályosult ablakra, de azután sötéten vonult be a kávéházba, hogy ott a szerelem szent nevében knikebájnokat és sherry brandyket igyék. Hogy az egyházjog és a szerelem e duló harcában a szegény egyházjog volt a vesztes fél, talán mondani is felesleges. Az egyetemek, fájdalom, sohasem méltányolták eléggé a szerelmi érzéseket s így Székely, aki szívében a szerelem egész oceanjával, de agyában annál kevesebb egyházjogi tudással jelent meg a vizsgáló bizottság színe előtt,

hogy a magyar nemzettől távol áll az a szándék, hogy konfliktust idézen elő közte és föl Kent uralkodója között, de viszont a mily rendíthetetlen hűséggel viseltetik királya iránt, oly tántoríthatatlan erővel ragaszkodik alkotmányos jogaihoz és ezeréves multjának összes erkölcsi javaihoz.

Darányi Ignác: Hódoló tisztelettel felséged iránt, csatlakozom Andrassy Gyula gróf ő excellenciájának, az alkotmánypart vezérének fölfogásához.

Jekelfalussy Lajos: Császári és királyi apostoli felség! Az én tiszteletteljes véleményem is odairányul, hogy csatlakozom ő excellenciájának, Andrassy Gyula grófnak előterjesztéséhez.

A király (fölemelkedik helyéről): Köszönöm uraim! Azt látom, hogy a tanácskozás nem vetett föl új ötletet. Az elhatározást föntartom magamnak s majd közölni fogom...

A felséges ur biccent a fejével s összeüti bokáját. Azzal sarkon fordul és távozik.

Szinte bizonyos, hogy a nagy koronatanács így folyt le. A miniszterek mást alig mondhattak, a király mást alig tehetett. Ami titokzatosabb, s talán jelentősebb, Andrassy Gyula audienciája volt, amely a koronatanácsot megelőzte. Annak részletei talán többet oszlathatnának el a bizonytalanságból, amelyet a koronatanács maga után hagyott.

Az iglói választás. Iglóról táviratozzák: Ma volt Iglon Günther Antal volt igazságügy-miniszter lemondása következtében a képviselőválasztás. Fél 9 órakor vonultak fel a választók a választási urnához, hol a választási elnök kijelentette, hogy Dömötör Mihály néppárti jelölt még 17-en a jelöltségtől visszalépett, emélfogva Bartsch Gusztáv Kossuth-pártit egyhangulag megválasztott orsz. képviselőnek nyilvánítja.

A Reichsrat megnyitása. Bécsből táviratozzák: A pártelnökök mai értekezletén elhatározták, hogy Funke dr. korelnök a képviselőház mai ülését a csehek kívánságának megfelelő-

leg félbe fogja szakítani és csak pénteken fogja folytatni. A képviselőház ülését 11 órakor nyitották meg. Funke dr. korelnök beszéde után az ülést félbeszakították és az elnökválasztást a pénteki ülés napirendjére tűzték ki. Az ülésen általában a radikális csehek erősen zajongtak és az elnöknek nagy erőfeszítésébe került a rend föntartása.

ELÉGEDETLENSÉG a városi tisztviselők között.

A fizetésrendezés következményei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 20

Ma került nyilvánosságra az októberi közgyűlés elé benyújtandó fizetésrendezési tervezet és már is megállapítható, hogy épen azok nincsenek vele megelégedve, akiknek évtizedes panaszaik törekedett elnémitani anyagi helyzetük javítása által. A kisebb fizetésű tisztviselők elkeseredéssel olvassák a beosztási és javadalom megállapító táblázatokról, hogy az ő jövedelmek megvívbalása révén akarja a tervezet a rendezést. Vannak egyes kategóriák, melyek — a polgármesteri előterjesztésben hangoztatott elvek dacára is — érzékenyen károsodnának, ha a tisztviselők túlyomó többségénél visszatetsztést szült javaslat változatlanul válik szabályrendeletté. A rendőrlégénység elégedetlensége nagymérvű; egy magasállású rendőrtisztviselő jelentette ki az Aradi Közlöny munkatársa előtt a következő komoly szavakat:

— A rendőrlégénység a rendezés folytán határozott sérelmet szenved, mert elvesztik azt, amit hosszú küzdelemmel vívtak ki. A mai drágasági pótlékos rendszer mellett sokkal könnyebben vannak dotálva, mint az a jövőben történnek. Például egy rendőrmester most 1001 korona fizetést kap, ezután fizet évek óta nyugdíjat és a rendezés után 700 koronával kellene megelégednie. A detektívek is elégedetlenek, de különösen zúgolódnak a közrendőrök, akik tudomásom szerint ugy nyilatkoznak, hogy ha a közgyűlés elfogadná a tervezetet, januárban levetik az egyenruhát, mert a mai viszonyok mellett napi hetven krajcárból megélni nem lehet. A napszamos is többet keres, ez pedig nincs éjjel-nappal, esőben és hóban szigorú fegyelemmel szabályozott szolgálatban.

Ezek a szavak hü tükre annak a hatásnak, melyet a tervezet a városházán keltett. A tisztviselők értekezletet tartanak holnap, vagy holnapután és a hivatalvezetőket kéri fel panaszaiknak, sérelmeiknek a polgármester elé juttatására. A tervezet balsikerét annak tulajdonítják, hogy a polgármester nem hallgatta meg annak összeállításánál az egyes tisztviselői csoportok főnökeit és így nem ismerhette meg alantasainak óhajait. Az értekezlet célja különösen az lesz, hogy egyenként mutasson rá azokra a sérelmekre, melyek az osztályba osztásnál és ennek kapcsán a törzsűzés megállapításánál jelentkeznek. Általánosságban az a vélemény a városházán, hogy a mai állapot a legnagyobb kontingensre sokkal előnyösebb, mint az új lenne és hogy egyesek előnyére igazságtalanság történik a kisebb javadalmazásokkal. Abban biznak, hogy a közgyűlés nem huny szemet a kiáltó egyenetlenség láttára, melyet a tervezet elfogadása szűlné és hogy a belügyminiszter nem hagyja jóvá még az esetben sem, ha a közgyűlés elfogadná.

SPORT.

+ Lóversenyek. A szombat és vasárnap rendezendő lóversenyekre már nagyban folynak az előkészületek. Künn a versenytéren serényen készülődnek a tribün és pálya helyreállításán. A korábbi sok esőzésnek nyoma sincsen, száraz, kemény a gyeper és csak az a csodálatos, hogy van még egyáltalán fű a gyeperen. A sok telivérnek tehát kemény munkája lesz a versenyeken, hacsak a versenyrendezésnek sikerül az a terve, hogy pénteken egész nap locsoltatni fogja a város vízeskocsijaival a pályát. A Fejsze-utca és környéke is kezd már élénkülni. Ugyanis itt szokták elszállásolni a versenyekre érkező lovakat, miáltal több külvárosi gazda, jól értékesítheti istállóját. Több lóval már megérkezett Hoillós Raszó, Baich báró, Orsich gróf és báró Neimans istállókat. Istállót rendeltek: Benson, Kállai és Hesp trainerek, sőt már a szállodákban is foglaltak le szobákat. Mindez arra enged következtetni, hogy az idén élénk versenyekben lesz részünk. A tippeket a versenynapokon fogjuk közölni.

csufosan megbukott. Ez a bukás nem igen emelte chanceit a Mariska józan edesatyja előtt, aki még e csalhatatlan szimptoma dacára sem akarta elhinni, hogy a leánya kérője nagy szerepre van hivatva az emberiség történetében. Mariska férjhez ment, mint a többi lány; a templom ivéi nem szakadtak le, a föld nem nyílt meg, sőt — csodálatos ez, tisztelt olvasó! — még a velencei gyorsvonat is minden baj nélkül végig gördült vele a csillogó lagúnák között. Mariskából molett asszony lett, Székelyből pedig boldogtalan agglógyén, aki mindazonáltal gyöngyházgombos fehér mellényekben udvarolta végig a budapesti zsurokat.

Busan, lesújtott kedélylyel sétált végig dél-éltőnkint a Koronahercég-utcán. Busan vásárolta meg a mindennapos fehér szegfüjét és sötét kétségbeeséssel kóborolt a cukrászdákban, a bálókban, a jégpályán, a premiéreken és a versenypályák tribünje előtt. De boldogtalansága még türelmes lett volna, ha néha, egy-egy magányos percben birtelen egy edes ária nem csendül meg szomjuhozó lelkében: a nagy mazur, a Mariska bájos nagy mazurja, amelynek hangjai mellett valaha a Titánia udvarhölgyei libogtak a tánciskola parkettjén. Kinek a szívében nem ébresztett még föl egy régi ária kedves és elmosódott emlékeket? Egy keringő dallamára olykor gyermekkorunk leghomályosabb emlékei támadnak föl és egy parfume, egy virág felénk subanó illataramlata néha rég

felszáradt könyveket idéz vissza melankolikus lelkünkbe. Székelynek olykor ugy tetszett, hogy a régi nagy mazurt hallgatja a Mariskák szalonjában: és a cukrászdában ülve, az utcán járva, vagy egy-egy közömbös ismerőssel beszélgetve újra átérezte ama tavaszi esték poezisét, mikor ifjan és szerelmesen vágtatott a Mariska ablakai alatt. Es ilyenkor, régi emlékeitől elárasztva, csakugyan azt hitte, hogy egy forró és odaadó szív közelítette nélkül fejezi be szomorú vándorutját.

Öt évvel a Mariska férjhezmenetele után, mikor egykori imádoztja már egy cserfes, négy éves babával sétálgatott a kis vidéki város piacán, Székely oltár elé vezette a második Mariskát, ugyanazt, a ki most olyan váratlanul játszotta el az első Mariska nagy mazurját...

Székely lejtette kezéből az ujságot, azt hitte, hogy egy különös álom simítja végig bányádó szempilláit. Amulva nézett körül; az ebédli tölgyfakredence, a fekete zongora, a sarkban álló villamos lámpa vörös ernyője, — mindez oly furcsának, oly érthetetlennek tűnt föl egyszerre a szeme előtt. Mi történt vele? Hát csakugyan igaz, hogy az első Mariska egy idegen ur nyakába borult s az a pólyás, rózsaszínű-szalagos baba, aki odabenn ismeretlen monológokat szaval, ezt a szöke, zongorázó hölgyet tekintte a legitim edesmamájának. Csakugyan megbázasodott, apa lett és el tudta fe-

lejteti az ő piszeorru Mariskáját? Székely ugy érezte, hogy az öt év csak egyszerű álom s ő megint mint szerelmes jogász oszonnázza végig a vidéki családokat. Dobogó szívrrel dőlt hátra a karosszékekben, szemét fáradtan lehunyta, kéjesen fűrésztvén meg lelkét a régi áriában, mely a májusi napsugár melegségével áradt feleje a fekete zongora mellől.

— Mi volt ez, a mit játszottál? — kérdezte később álmodul a feleségétől.

Az asszony bizonytalanul, mosolyogva keresgélt a levegőben, az emlékei között.

— Valami menuett vagy mazur, a mit kis leány koromban tanultam. Truksch urtól tanultam, a zongoramestertől és kétszer nem kaptam meg miatta a vajás kenyéremet és a csokoládémat... A darabot utóbb jól bevágtam, de a nevét nem tudom...

Székely méltánylattal intett:

— Igen kedves, — mondta — szeretném, ha nem hagynád megint kisurranni a fejedből...

— A fölől biztos lehetsz, mert akár álomban is eljátszom.

Székely ettől fogva a hitvesi hűtlenség egy különös nemét követte el: platonikusán vétkezett a felesége ellen. Ebéd után, este, lefekvés előtt, gyakran közömbös hangon így szólt:

— Cica, játszd el a nagy mazurt...

A debreceni harc.

Thaly Kálmán utóda: Tüdös János dr.

Távirati tudósítás.

Arad, október 20.

Az utóbbi időben Debrecen erős politikai harcoknak vált középpontjává. Alig fél évvel ezelőtt volt választás a nagy alföldi városban és napok óta újra választási harcok dúlták föl Debrecen nyugalmát. A hadakozás ma véget ért. Ma töltötték be a nemrég elhunyt Thaly Kálmán örökét Tüdös János dr. debreceni ügyvéddel, akinek Varga Lajos dr. ügyvéd, az ottani függetlenségi párt alelnöke volt az ellenjelöltje.

(A választási harcok.)

Hogy a választást milyen harcok előzték meg, az kitűnik az egyik debreceni lap következő cikkéből:

Varga Lajost vád alá helyezték.

A képviselőjelölt ur és szennyese.

Még a bünbe fulladt Debrecen közvéleménye által lehetetlenné tett legsötétebb Márton-klikk idejében történt, hogy Varga Lajos, az általa fő- és felelős szerkesztett lapban, vakmerő és galád támadást intézett Jánosi Zoltán ellen. Varga Lajos, aki egyik vezérembere volt ennek a fekete tábornak, a piszkos vádak egész légióját szórta arra az emberre, aki Debrecen város társadalma előtt a legnagyobb becsülésnek és tiszteletnek örvend. Jánosi Zoltán, aki már a vakmerő támadás megjelenése után, a lapokban megjelent nyilatkozatában is megadta a méltó választ Varga Lajosnak, becsületsértés és rágalmazás miatt bünvádi feljelentést tett a néhai szerkesztő ellen. A debreceni kir. törvényszék vádtanácsa ma tárgyalta Varga Lajos bűnügyét és a bíróság határozata folytán Varga Lajost vád alá helyezték. Erről persze tudomást szerzett az egész város s a vád alá helyezés a legkitűnőbb visszhangja most Varga Lajos kalandos képviselőjelölti vállalkozásának. Debrecen város polgárságának egy előkelő része egyébként felhívást intézett a polgársághoz, amelyben így tárgyalja Varga Lajosnak a törvényszék előtt történt legutóbbi szereplését:

Választó polgárok!

Varga Lajos dr., a feltolakodott képviselőjelölt a közel múltban megrágalmazta Jánosi Zoltán

Mariska nyájas mosolylyal ült a zongorához és míg kedveskedve, előzékenyen teljesítette a férjeura óhajtását, nem is sejtette, hogy Székely egy idegen álomországban bolyong, a hol tizenkét fehérruhás tündérisasszony közül egy piszeorru, kékszemű síheder leány vet feléje csábító pillantásokat. Ha a második Mariska tudta volna, hogy micsoda bűnös gondolatok járnak az uracska fantáziájában! Székely, lehunyván mind a két szemét, szivdobogva ölelt magához egy karcu teremtest, a ki perzselő forrósággal viszonzta szenvedélyes csókjait. Egy színes, csábító álomkép játszott a Székely jól elzárt lelkében; pár percig azt hitte, hogy a zongoránál még mindig az első Mariska ül s a pólyásbaba az ő gyönyörű, rózsaszín szalagjával, az ő egykori, feledhetetlen kis táncosnőjét nevezi gügyögve az édesanyjának. És ha a második Mariska, bevégezvén zongorajátékát, kacérul így szólott hozzá:

— Nos, meg van-e velem elégedve? — Székely mintegy álomból felriadva, így felelt:

— Oh, igen, nagyszerűen játszottál...

Egy márciusi napon történt, hogy Székely haragosan tért haza a Vasműrésztársaság közgyűléséről s a hűséges Mariska, aggódva látta ura homlokán az idegesség sötét felhőit. Mariska, mint okos asszony, ilyenkor szó nélkül szokott meghuzódni a varrósztala mellett, mert jól tudta, hogy minden megjegyzés bántja az ő mormogó medvéjét. De ez estén gyöngéd

szeregett papunkat. Meghurcolta, lebecsmérelte hírlapokban, mocskos szavakkal azt a szép lelkű, talpig becsületes uri embert, aki őt sohasem bántotta. Varga Lajosnak ezért a rossz szándéku tetteért számolnia kell. A debreceni kir. törvényszék vádtanácsa ma tárgyalta Varga Lajosnak e csunya ügyét. Választó polgárok! A vádtanács ma délben — vád alá helyezte Varga Lajost!

Ilyen jelölt nem kell nekünk! Ilyen embernek bünhődnie kell. Szerdán nem fogunk szavazni ily csunya, fekete lelkű emberre. Ilyen ember nem képviselheti a debreceni becsületes polgárok képét!

Igy ír a Tüdös János jelöltsége mellett harcoló lap s így hadakozik a Tüdös-párt. De nehogy azt higyjük, mintha a Varga-párt adósuk maradna. Hogy a Varga emberei miképpen dolgozhattak, azt elárulja ez a nyilatkozat, amelyet Hegedüs Loránt, a Debreceni Független Ujság felelős szerkesztője adott ki:

Nyilatkozat. „A dr. Varga Lajos-párt végrehajtó bizottsága“ aláírással tegnap egy szennyirat jelent meg, amely többek között azt tartalmazza, hogy „ha Varga Lajos dr. a hivatalos jelölttel pénz dolgában felvehetné a versenyt, a Debreceni Ujság kivételével minden lapot megvásárolhatott volna a saját dícsősítésére.“ Amidőn a szennyiratnak ezt a galád vádját teljes energiával visszautasítom, egyúttal kijelentem, hogy akik ezt a hitvány rágalmat irták, valamint akik ezzel a cudar hazugsággal azonosítják magukat, azok alávaló gazemberek. A szennyirat szerzője ellen megteszem a bünvádi följelentést és a bíróságok előtt lefolytatandó tárgyaláson fölajánlom részére a legszélesebb körű bizonyítást. Próbálja meg Varga Lajos dr., hogy engem, vagy a „Debreceni Függetlenségi Ujságot“ megvásárolja: nem fogom dícsőíteni, hanem véresre pofozom és kirugom. Hegedüs Loránt.

(A mai választás.)

Debrecenből jelentik: A Thaly Kálmán halálával megüresedett debreceni I. kerületben ma volt a képviselőválasztás. A választási küzdelem pontban kilenc órakor vette kezdetét. Kiss József választási elnök megnyitja a szavazást és jelenti, hogy két jelölt áll egymással szemben: Tüdös János dr., a fővárosi központ által is ajánlott és a debreceni pártvezetőség hivatalos jelöltje és Varga Lajos dr. ügyvéd, mindketten negyvennyolcas független-

ötlete támadt; lassan a zongora mellé lopózkodott és alattomosan játszani kezdte a nagy mazurt.

Körülbelül öt percig játszhatta, amikor Székely dühösen így szólott:

— Elég volt...

Mariska nem láthatott az ura lelkébe, mert ha belátott volna, egyenesen a nyakába ugrik ezért a hitvesi gorombaságért. Mariska nem hallhatta azt a monológot, ami most az ura lelkében elhangzott.

— Ez a gyöngéd és jólelkű kis csacsi mest azzal akarja a boszuságomat elkergetni, hogy a vetélytársa emlékéit kelti föl öntudatlanul a szivemben... Pfüj, szégyelje magát tekintetes ur, aki az ártatlan felesége szekrényében tartja a szeretője hálósobájának a kulcsát...

Mariska, aki mitsem tudott e monológrol, gyöngéden megsimogatta az ura torzonborz szakállát:

— Hát már meguntad? kérdezte egy hízogó cica törleszkedésével. — Hiszen mindig jókedvű voltál eddig, amikor a nagy mazurt játszottam...

Székely összeszorította az öklét és a földre nézve, komoran így szólott:

— Sohase játszd többé, ha azt akarod, hogy jó kedvem legyen... A szivemből gyűlölöm ezt a kiállhatatlan áriát...

ségi programmal. Heves küzdelem volt különösen délelőtt.

A szavazás két urnánál folyt és mindkét helyen Varga választói kezdték meg a szavazást.

Fél 10 óráig:

Tüdösre	25
Vargára	66

szavazatot adtak le.

10 órakor volt:

Tüdösnek	81
Vargának	79

szavazata.

Délután 4 órakor:

Tüdös	686
Varga	355

A zárórát egynegyed hatra tüzték ki.

Este hat órakor ért véget a választás, amikor az elnök kihirdette az eredményt.

Tüdös János	769
Varga Lajos	370

szavazatot kapott és így Tüdös Jánost 399 szavazattöbbséggel megválasztott képviselőnek jelentette ki.

Gyilkos merénylet egy család ellen.

Fojtogatók garázdálkodása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 20.

Borzalmas gyilkosság történt ma éjjel egy kis temesmegyei községben, a Vinga mellett levő Murányon. Ismeretlen tettesek behatoltak egy román asszony lakásába, az anyát és két gyermekét megtámadták, zsineggel fojtogatni kezdték úgy, hogy az anya és az egyik gyermek meghalt, a másik gyermek pedig súlyos betegen fekszik.

A gyilkos merényletről tudósítónk a következőket jelenti:

Komán Perszida murányi román asszonyt és egyik gyermekét ma kora reggel holtan találták lakásában a szomszédok. Az asszony férje körülbelül egy évvel ezelőtt Amerikába vándorolt, felesége pedig otthon maradt öt gyermekével. A három nagyobb gyerek a tornácson szokott aludni, a két kisebb gyerek — az egyik 5 éves, a másik 3 éves — bent a szobában fekszik az anyával.

Ma hajnalban a három nagyobbik gyerek nyöszörgő sirást hallott ki a szobából. A legidősebb fiu erre gyertyát gyújtott és bement. Anyja élettelenül feküdt az ágyon, mellette szintén halva feküdt a legkisebbik gyerek, míg a másik kis leány, akinek nyöszörgése kihallatszott, eszméletlenül feküdt a padlón. A legnagyobb fiu erre zajt csapott és behívta a szomszédokat, akik azután jelentést tettek a hatóságoknak.

Az eddigi nyomozás megállapította azt, hogy éjjel ismeretlen tettesek betörték a lakásba, ott zsineggel megfojtották az anyát és egyik gyermekét; a másikat szintén fojtogatták, de úgy látszik azt hitték, hogy a kis gyermek már meghalt és a földön hagyták. A még élő gyermeket orvosi kezelés alá vették és azt hiszik, hogy felépül és akkor al tud valamit mondani a gyilkosság részleteiről, melyeket eddig a legteljesebb homály főd. Amnyit megállapítottak, hogy az asszony az utóbbi napokban pénzt kapott Amerikában dolgozó férjétől és így lehetséges, hogy a merénylet rabolni is akartak. Ennek a feltevésnek azonban némileg ellentmond az, hogy a csendőrség a házkutatás alkalmával 60 korona készpénzt talált a lakásban. A csendőrök az asszony szájában földet találtak, amiből azt következtetik, hogy a támadók így akarták elnémitani a szerencsétlent, mielőtt zsineggel megfojtották volna. Valószínűnek tartják, hogy a rémes gyilkosság boszu műve.

A gyilkosok személyére nézve a nyomozás eddig semmit se derített ki. Az esetről jelentést tettek a temesvári ügyészségnek is.

A bécsi koronatanács.

„Alkotmányosan — amig lehet.” — A király kijelentései.

Ma déli egy óraker történt meg Bécsben a koronatanács, amely elé politikai körökben a legnagyobb várakozással tekintettek. A koronatanács — mint előre látható volt, — eredmény nélkül végződött. A király meghallgatta a minisztereknek egyenként előterjesztett nézetét a válság megoldására nézve, — azután kijelentette, hogy az előterjesztéseket tudomásul veszi, de a döntést későbbre tartja fenn magának.

Egy pozitív kijelentést tett a felség a koronatanácsban, azt, hogy a koalíció további együttműködését kívánja, — ha lehet. Kérte továbbá a minisztereket, hogy amig elintézi a válságot, vezessék tovább az ország ügyeit és hassanak oda, hogy nehéz helyzetét előre nem látható körülmények még jobban ne súlyosítsák.

Beavatott helyről nyert információk szerint a király kijelentette a koronatanácsban, hogy a meddig ezt neki lehetővé teszik, a válság alkotmányos megoldásán fáradozik. Hogy ezután a kijelentés után mi várható, azt még senki sem tudná megmondani. Kombinációkba bocsájtkozni nem lehet a mostani helyzetben. A miniszterek megígérték a királynak, hogy kívánságára tovább tárgyalnak a pártokkal az alkotmányos kibontakozás érdekében, de maguk sem hisznek ennek sikerében. A helyzet egyelőre nagyon borusnak látszik.

A nagyjelentőségű koronatanácsról alábbi tudósításunk szól:

A Magyar Házban.

(Bécs, reggel 9 óraker.) Már korán reggel nagy volt az élénkség a bankgassei Magyar Ház előtt. Bár Ausztria is nagy események előtt áll — ma nyílt meg a Reichsrat, — az érdeklődés középpontjában a magyar válság eseményei állanak.

A Magyar Ház korán ébredt. A bankgassei palota soha ilyen sokadalmat még nem látott. Még az emlékeztető szeptember 23-iki audiencia alkalmával sem nyilvánult meg ilyen érdeklődés. Kocsi, kocsi után gördült a bankgassei palota elé. A minisztereket kérdésekkel ostromolták meg, nyilatkozzanak, mi a célja a koronatanácsnak, de azok kitérő választ adtak: Ők sem tudnak többet, mint a kérdezősködők.

— Vajjon a miniszterelnök tudja-e?

— Valószínűleg.

A miniszterelnök külömben már korán reggel aktáin dolgozott oly nyugodtan, mintha a mai nem is volna olyan nagy nap.

Reggel megkezdődtek a tanácskozások és a látogatások. Wekerle Sándor gróf Andrassy Gyulával, majd Andrassy Darányi Ignáccal tanácskozott. Ugyanakkor Apponyi Albert gróf Kossuth Ferencel tárgyalt és a tanácskozás befejezése után Kossuth Ferenc fogadta Josipovich Géza horvát minisztert és Sztérényi József kereskedelmi államtitkárt. Kossuth azután Szatmári Mór és Gaál András országgyűlési képviselőket fogadta. Később Darányi is meglátogatta Kossuthot, a földmivelésügyi miniszter azután Ottlik Iván földmivelésügyi

államtitkárral a külügyminisztériumba hajtatott, ahol ma kezdődtek meg a német vámtárgyalások. Ugyanakkor Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter tiszteletgett a hadügyminisztériumban.

Háromnegyed tíz óraker a Magyar Ház előtt feltűnt Andrassy szikár alakja. A kocsinak ezt az utasítást adta:

— A Burgba!

A magyar palotában nagy izgatottsággal várták Andrassy audienciájának az eredményét.

Andrassy a királynál.

(Bécs, délelőtt 10 óraker.) Andrassy Gyula gróf, Darányi Ignác és Zichy Aladár gróf reggel beszélgetést folytattak egymással. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter Sztérényi József államtitkár látogatását fogadta. Később megérkezett a Magyar Házba Apponyi Albert gróf is, aki tudvalevőleg a Sacher-szállóban lakik. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter háromnegyed 10 óraker hagyta el a Magyar Házat és a Hofburgba hajtatott, ahol a király tíz perccel a kitűzött idő — tíz óra — előtt kihallgatáson fogadta.

Bécsből jelentik a Magyar Tudósítónak: Andrassy Gyula gróf belügyminisztert a király 10 óraker magánkihallgatáson fogadta. A miniszter kihallgatása előtt hosszabban tanácskozott Wekerle miniszterelnökkel, majd háromnegyed 10 óraker kocsiba ült és a Hofburgba hajtatott. Az audiencia 10 óra előtt kezdődött.

(Bécs, déli 12 óra.) Andrassy Gyula gróf belügyminiszter kihallgatása közel egy és háromnegyed óra hosszát tartott. A belügyminiszter a Hofburgból a Magyar Házba ment, ahol Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterrel tanácskozott. Ő felsége a kihallgatáson Andrassy Gyula gróf előterjesztéseit és közléseit kegyesen fogadta.

A bankgassei magyar palotában délelőtt Kossuth Ferenc és Apponyi Albert gróf miniszterek között egy óránál tovább tartó tanácskozás volt.

Az audiencia után.

Andrassy Gyula másfél óráig volt a királynál. Az érdeklődő újságírók előtt így nyilatkozott:

— Másfél óráig tartott a kihallgatás, amelyről nem nyilatkozhatom. A koronatanács előtt nem lehet semmit nyilvánosságra hozni, különben, majd minisztertanács után, azt hiszem hivatalos kommunikét fogunk kiadni.

Egy osztrák újságíró bővebb információt akart kérni Andrassy gróftól, aki azonban rövid bocsánatkérés után, otthagya a hírlapírót.

Andrassy azután Aerenthal külügyminisztert látogatta meg, a kivel husz percig tanácskozott. Háromnegyed tizenkét óraker tért vissza Andrassy a Magyar Házba, ahonnan Apponyi és Zichy éppen a Sacherbe készültek reggelire. Természetesen a reggeli elmaradt, a két miniszter Andrassyval vissza tért a Magyar Házba. Kossuthhoz mentek, ahol Wekerle és valamennyi miniszter megjelent. Andrassy miniszter társai előtt beszámolt az audienciáról.

A Magyar Házban jelenlevő újságíróknak és politikusoknak feltűnt, hogy a távozó minisztérium tagjai folyton együtt tanácskoznak. Ez figyelemreméltó volt, de másrészt természe-

tes, mert a válság megoldása függ attól, hogy az egyes ellentétes pártállású miniszterek, mennyiben támogatják egymás tervezetét.

A miniszteri értekezleten megjelent Kossuth is, aki az éjszakát nyugodtan töltötte és a dél előtt nagy részében Sztérényivel együtt dolgozott.

Az értekezlet, amelyen Andrassy beszámolt az audiencia eredményéről, háromnegyed tizenkét óraker kezdődött és összesen tíz percig tartott. Elsőnek Apponyi gróf távozott az értekezletről, akit csakhamar követtek a kabinet többi tagjai is. A miniszterek lakásaikra mentek, hogy átöltözködjének a király elnöklése alatt tartandó koronatanácsra.

Wekerle különkihallgatása.

(Bécs, délután 2 óra.) Általános feltűnést keltett Wekerle különkihallgatása. Andrassy, kihallgatása után felkereste Aerenthal Lajos gróf külügyminisztert, majd a Magyar Házba hajtatott vissza, ahol elsősorban Kossuthal közölte a kihallgatás lefolyását, azután Wekerléhez ment át, a kivel közölte, hogy a király a koronatanács előtt kihallgatáson kívánja fogadni.

Wekerle azonnal kocsiba ült és egyegyed egykor kihallgatáson jelent meg a király előtt. A felség megérkezése után nyomban fogadta Wekerlét. A miniszterelnök kihallgatása egész a koronatanács megkezdéséig tartott.

Ez a kihallgatás nem volt tervbe véve és a király megváltoztatott programjára vezetendő vissza.

A koronatanács.

(Bécs, délután 3 óra.) Háromnegyed egy óraker már valamennyi miniszter fogata megérkezett a Burgba. A Burg környékét óriási embertömeg lepte el a kíváncsiak százai állottak a Burg udvarán is. Valamennyi miniszter frakkban jelent meg, egyedül Jekelfalussy Lajos hordott egyenruhát. A honvédelmi miniszter tábornoki egyenruhájában jelent meg.

Öt perccel egy óra előtt a miniszterek összegyűltek a Hofburg ama termében, amelyet a koronatanács megtartására jelöltek ki. Ez a terem közvetlenül a király dolgozó szobája mellett van. Amint a király belépett a tanácskozó terembe, nyomban elfoglalta helyét az asztal felső végén.

A király jobbján Wekerle Sándor miniszterelnök ült, majd a többi miniszterek következtek és pedig rangsor szerint elhelyezkedve. A királlyal szemben Márfy Albin miniszterelnökségi államtitkár foglalt helyet, a ki a koronatanács jegyzőkönyvét vezette.

Koronatanács alatt a Burg udvarán tartózkodó képviselők és politikusok körében az a hír terjedt el, hogy az új kormány Andrassy gróf miniszterelnöksége alatt létrejött.

A koronatanács feltűnően rövid ideig tartott, fél két óraker már véget ért. Fél kettőt ütött a Burg órája, amikor az összegyűlt képviselők és újságírók csodálkozására, a kormány tagjai elhagyták a Burgot. Elsőnek Wekerle Sándor lépett ki, rögtön utána jöttek a többi miniszterek, akik a Magyar Házba hajtatottak vissza.

Wekerle Sándor a koronatanácsról ezeket mondotta az összegyűlt újságírók előtt:

— A koronatanácsban őfelsége felszólítására a miniszterek előadták véleményüket a válság megoldására vonatkozólag. Őfelsége meghallgatta az előterjesztett véleményeket is tudatta, hogy elhatározását későbbre tartja fenn, addig

is megkérte a minisztereket, hogy az ügyeket vezessék tovább. A tanácskozás ezzel véget ért.

Egyik miniszter ezeket mondotta a koronatanácsról:

A koronatanács teljesen eredménytelen volt. A király tudomásul vette a miniszterek előterjesztéseit és a döntést fentartotta magának. A felség felkérte a minisztereket, hogy addig is ideiglenesen vezessék tovább az ügyeket.

Hivatalosan a koronatanácsról.

A koronatanácsról Szterényi József államtitkár diktálta le a hivatalos jelentést a sajtó képviselőinek. A jelentés így szól:

A koronatanácsot ma délben tartották meg a Hofburgban. Jóllehet a tanácskozás egy órára volt kitűzve, miután a miniszterek egy óra előtt már valamennyien együtt voltak, ő felsége a kitűzött idő előtt 10 perccel nyitotta meg a tanácskozást. A koronatanács fél óra hosszáig tartott. Ő felsége megnyitó szavaiban tudatta a miniszterekkel, hogy ezt a koronatanácsot azért hívta össze, hogy felszólítsa a kormány tagjait, adják elő egyenként véleményüket a válság megoldásának lehetőségére nézve, hangoztatva különösen, mennyire kívánatosnak tetszenék előtte most is, ha a koalíciós pártok együttműködése továbbra is lehetséges volna.

Valamennyi miniszter előterjesztette véleményét és álláspontját — melylyel természetesen különböző pártok álláspontját képviselték — azt t. i., hogy csak vagy a mai többség, vagy a mai kisebbség alkotmányos megbízásával oldható meg a válság. A különböző pártok együttműködésének lehetőségét kizártnak tekintik. De a válság megoldásának lehetősége ügyében tovább fognak tanácskozni és erről jelentést fognak tenni a felségnek.

Miután ő felsége ismételtén kijelentette, hogy a válságot alkotmányosan óhajtja megoldani, felhívta a minisztereket, hogy éppen erre való tekintettel várják be elhatározásukat és hassanak oda, hogy nehéz helyzetét előre nem látható körülmények jobban ne súlyosítsák.

Kossuth nyilatkozata.

Némely lapok azt írták legutóbb Kossuthról, hogy politikájában erősen ingadozik. Kossuth ma délután Bécsben a Magyarország munkatársa előtt erős szavakban visszautasította ezt a feltevést.

— Én nem ingadozom, — ugymond Kossuth — hanem azoknak az esze ment el, akik rólam ilyen hírt terjesztenek. Az egész, amit írtak, szemem szédett hazugság. Én nem ingadozom. Ma is az az álláspontom, amit évekként elöltem kifejtettem az uralkodó előtt.

A harautazás.

(Bécs, délután 6 óra.) A miniszterek ma délután — Darányi és Apponyi kivételével — hazautaztak. Budapestre való érkezésükkor deprimált hangulat uralkodott a miniszterek között. Andrassy tíz óra után fölment az alkotmánypártba, ahol rövid ideig maradt.

A függetlenségi párt hangulata.

A függetlenségi pártkörben ma este számos képviselő volt jelen. A hangulat a koro-

natanács eredményének meghallgatása után nem mondható valami rózsásnak. A képviselők pesszimistikusan fogják fel a helyzetet. A mai kihallgatásról csak annyit mondtak: örülni kell, hogy a király ragaszkodik az alkotmányos megoldáshoz. A koalíció további együttműködését kizártnak tartják.

Steiner Jakab lemondott.

Átpártolás Csanádmegyéhez.

*

Most már nálunk is úgy lesz, mint az országos parlamentben: ellenzék nélkül. A városi közgyűlések legkegyetlenebb, vastagnyaku ellenzéke: Steiner Jakab itthagya a várost. Inkább Csanádvármegyét választotta, ahol a virilis jog nyit utat neki a törvényhatóságba. Az aradi városatyaságról lemondott. Mintha csak azt üzenté volna vele:

— Eleget veszködtem, mérgelődtem veletek. Látom, nem használ. Hát boldoguljatok magatok, ahogy tudtok!

Az utóbbi időkben már nem is járt a városi közgyűlésekre. Hanem a régebbi időkben, különösen Salacz Gyula polgármestersége idején, nehéz lett volna közgyűlést elképzelni az ő szava nélkül. A jobbközép második padjában ült s mihelyt fölállt, a legnagyobb indulattal ütötte a tanácsot, meg a polgármestert. Kerek, tar feje izgatottan fordult jobbra meg balra s az öklével dacosan intgetve fejtegette:

— Hiába mondja nekem a polgármester ur, hogy így, meg úgy. Én tudom, kéremalásan, hogy annak másképp köll lenni!

Az öreg ur az ellenzéki volta mellett a takarékoság fanatikus híve volt s ezt a tisztviselői fizetésrendezések ügyénél is érvényesítette.

— Kéremalásan, ha én fölveszek egy bérest, annak megmondom, hogy ennyit, meg ennyit kapsz. Ha akarsz, gyűhetsz, ha kevés, maradhatsz. Az a hivatalnok is, a mikor pályázik, tudja, mennyi fizetést kap. Ha kevésnek tartja, minnek pályázik. S ha pályázik, akkor minnek panaszkozik, hogy kevés, hogy nem bír belőle megélni.

Felédhetlen fizetésrendezési vita volt, amikor egy törvényhatósági tag már megsokalta az ilyen beszédet s így felelt rá:

— Steiner Jakab t. törvényhatósági tagtársam csak Shylocktól tanulhatta a szűkkeblűséget, a melyet a tisztviselőkkel szemben tanusit...

Steiner erre — állítólag — füleket hasítóan közbekiáltott:

— Ki az a Sájlok! Sohase láttam azt a Sájlokat!...

Beszédei közben a magyar nyelvet néha kérékbe törte, de mindig igazságos, jó szándék s a város érdeke vezette fölszólalásaiban. A beszédeknek, amelyeket néha a derűtlenség vett körül, komoly volt a magva és nagyon sok esetben komoly bajok, hibák orvoslása lett az ő érdeme. Szókimondó, géne-t nem ismerő városatya volt, igazi példája a közügyekért való önzetlen buzgálkodásnak.

A város közgyűlése híját fogja látni az ő távozásának. Persze, a tisztviselők örülnek, hogy ép most, az általános fizetésrendezés ügyénél már nincs a torony alatt a nagy „spórmejszter”. (Vajjon nem azok babonázták meg, hogy ép most mondott le?) A működést, a melyet itt elhagyott, a szomszéd vármegyében fogja folytatni. Ott is talál elég söpörni valót. S ha igaz, a lemondás hírére ma a következő rövid telegramot küldték Hervay csanádmegyei alispánnak:

„Jaj Csanádvármegyének!”

Forradalom Spanyolországban.

Ferrer vádlóját meggyilkolták

Távirati tudósítás.

Arad, október 20.

Az a rettenetes vértett, amelyet a spanyol katonai törvényszék Ferrer kivégzésével elkövetett, már borzalmas következményekkel jár. Ma az a hír érkezett kerülő uton, Párison át Spanyolországból, hogy Ferrer ügyészét, aki a vádat a haditörvényszék előtt képviselte, meggyilkolták.

A szenzációs eseményről az alábbi táviratunkban számolunk be:

(A megölt államügyész.)

Páris, október 20. A *Petit Parisien* jelenli Barcelonából: Az ellen az államügyész ellen, ki a Ferrer elleni perben a vádat képviselte, halálos merényletet követtek el. A merénylet még péntekről szombatra forduló éjjel történt, de a cenzura miatt, melyet rendkívül szigorúan kezelnek, nem lehetett róla előbb hírt adni. Az államügyész ezen az éjjelen gyalogsétált az utcán, amikor egy csoportból, mely látszólag beszélgetett, egy férfi hirtelen az ügyész elé lépett és revolverből kétszer rálőtt. Az államügyész súlyosan megsebesülve lerogyott és néhány perc múlva meghalt. A gyilkos és cin-kostársai elmenekültek és egyet sem tudtak közülök elfogni. A Ferrer felett ítélt haditörvényszék tagjainak a lakásait szigorúan őrzik.

(A védekező gyilkosok.)

Madrid, október 20. Maura miniszterelnök a kamara ülésén szembeszáll Moret fejtegetéseivel és hangsúlyozza, hogy a barcelonai zavargások komolysága és az általuk keltett benyomás indították a kormányt arra, hogy a királynak ne ajánlja a bűnösök megkegyelmezését. Nem a kormány büne, ha oly híreket terjesztettek el, amelyek szerint százával lőtték agyon az embereket. (Nagy lárma. Az ülést felfüggesztik.)

Az ülés újbóli megnyitása után a miniszterelnök folytatja fejtegetéseit és kijelenti, hogy Barcelonában forradalmat kíséreltek meg és ebben a pillanatban, amidőn önk 10ünk a lemondást követelik, még küzdünk ellene. (Helyeslés a kormánypártnál.)

De la Cierva belügyminiszter igazolja a kormány magatartását a barcelonai zavargásokkal szemben és a melillai hadjáratot és azután a Katalóniában elkövetett kihágásokat ismer-teti. Kijelenti, hogy hatvannyolc vallási célokra szolgáló épületet felgyújtottak. Barcelonában 138 embert megöltek és 40-et megsebesítettek. Egy képviselő kérdésére kijelenti a miniszter, hogy összesen 1112 letartóztatás történt. (Helyeslés a kormánypártn.)

Ezután az ülés véget ért.

(Terjed az anarkia.)

Londonból táviratozzák, hogy Barcelonában egyre jobban terjed a forradalom és az anarkia. A bomba robbanások napirenden vannak. Tegnap 27 bomba robbant föl s öt embert megölt, huszat megsebesített. Tegnap nagy tömeg megtámadta a montjuichi erődöt, ahol Ferrert kivégezték és formális ostromot intéztek az erőd ellen. Bombákat dobáltak, amelyek azonban még az erőd előtt fölrobbantak. Az erődben fogva lévő politikai elítélteket erőszak-kal ki akarják szabadítani. Az anarkisták ellen a katonaság gyöngének bizonyul.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal éshirdetési osztály — 151

BLERIOT-ANEKDOTÁK.

— Repülés után. —

*

(Fővárosi levél.) Budapest és a fél ország ma is a Bleriot-láz rabja. A csodatevő francia valósággal tönkre repülte az embereket és az ő felejthetetlen vasárnapja csak humorban annyit termelt, hogy egy-egy savanyu német élelapon hónapokig éldelegélhetne belőle. Összeszedtünk egy párat a kitűnő anekdotákból és alább leközzöljük a Bleriot-nap emlékére.

(Bleriot és az Isten.) A nagy vasárnapon az Üllői-utat egészen Bleriotnak foglalta le a közönség. Mutogatni lehetett az olyan embert, aki aznap az Üllői-uton befelé igyekezett és nem kifelé rohant, mint az őrült, hogy el ne szalassza a nagyszerű élvezetet. A villamos megállóhelyeken óriási tömegekben csődült össze a közönség és há a koosi, csudák-csudájára, egyetlen szabad helylyel érkezett, megverekedtek érte a türelmetlen emberek. A sok tizezer közt, persze — a jó nép sorából — akadt olyan is, aki nem értette a borzasztó tülekedést és izgalmat. Egy tolongó csoport közelében megszólítja egy faluról jött asszony a másikat:

— Mondja mán, néném, miért van ez a nagy tolongás?

— Hát kelmed nem tudja — csodálkozik a másik — valami francia fölszáll ott kinn a gyakorlótéren. Odaigyekszik ez a sok nép.

— Fölszáll? Embörféle? — ütődik meg most már még jobban a falusi néni.

— Föl az, kérem, valósággal szállong a levegőben — erősíti másik.

— Most már kénytelen elhinni a csodálatos dolgot, de megilletődve hozzáteszi:

— Móg is veri az Isten!

*

(Madame Klotild.) Alighogy Blerioték megjelentek a repülés színhelyén, az udvari páholyból egy százados sietett a nagy franciához, tudtára adva, hogy József főherceg őfensége még a felrepülés előtt látni kívánja.

— Mindjárt jövök — válaszolt Bleriot. Kis idő múlva meg is jelent az udvari páholyban, de nem egyedül, hanem a felesége társaságában. Élénk beszélgetés fejlődött ki, amelynek során Bleriot felesége folyton így szólította Klotild főhercegasszonyt és a többi főhercegnőket:

— Madame!

A főhercegnőket tán nem is érintette kellemtelenül a polgári izü megszólítás, de a háttérben borzasztó idegesen feszengett a főherceg mellé vezényelt kapitány és majdnem keresztet vetett, látván az udvari etikettnek lábbal tiprását. Mikor Blerioték eltávoztak, nyomban felkereste őket és udvariasan figyelmeztette a nagy francia feleségét, hogy őfenségeik címe: *Altesse*, magyarul *Fenség*.

Később a buesuzáskor újra megjelentek Blerioték az udvari páholyban. Bleriotné gunyos mosolyt vetett a kapitányra és a legelső alkalommal újra így szólította meg. Klotild főhercegasszonyt: *Madame!*

Blerioték különben meglehetősen egykedvűen fogadták azt az ünneplést, amiben részük volt. Ugy látszik, már megszokták az ilyen ovációkat. Mikor a repülőbajnok automobilja befatott a gyakorlótérre, apró cédulákkal árasztották el a gépkocsit, amelyen ez állt: *vive Bleriot!* A francia mosolygott, kivett a zsebéből egy névkártyát és a hozzá legközelebb álló embernek átnyújtotta. *A kis fia névkártyája volt.*

*

(Ivánfi ötlete.) A Nemzeti Színház nagy művésze, Ivánfi Jenő még a repülés előtt mindenáron beszélni akart Bleriotval. Agyában egy kitűnő ötlettel, megleste az Üllői-uton a 980-as vö-

rös autombilt, amelyről mindenki tudta, hogy az Blerioté. Mikor az automobil a közelébe ért, hirtelen odarohant és rákiáltott a soffőrré:

— Megállj! Én a *Matin* kiküldött tudósítója vagyok!

Kifogástalan francia nyelven mondta ezt Ivánfi, aki tíz évig élt Párisban és nagyszerűen beszél franciául. Bleriot jól hallotta a fölszólítást és odaszólt a soffőrnék, hogy álljon meg. Ivánfi meghatottan hozzálépett s újra ékes francia nyelven ezt mondta:

— Bocsnátot kérek, én nem vagyok a *Matin* tudósítója, a magyar Nemzeti Színház művésze vagyok. Égtem a vágytól, hogy lássam a legnagyobb franciát és kezet szorítsak vele.

Bleriot-t meghatotta a dolog, megölelte Ivánfit és boldogan mondogatta:

— Köszönöm, édes barátom! Drága barátom!

UJABB MILLIÓK az ujarad—kikindai vasutnak.

Viharos igazgatósági ülés Aradon. Beszámoló a titkos tanácskozásról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 20.

Holnap reggel kilenc órakor a városháza nagytermében zajos jelenetekben, élénk és heves vitákban bővelkedő közgyűlést fognak tartani az annyi válságot élt arad—nagykikindai vasut részvényesei. Ezt a prognostikont a mai igazgatósági ülésen részt vett egyik igazgatósági tag állította fel, aki a ma történtek után természetesen tartja, hogy a törzsrészvényesek tulajdonosai — habár egyetlen kívánságuk, hogy a botrányba fulladt építési munkálatok mielőbb újból megkezdessenek — nem hagyják kritika nélkül határozattá emelni az igazgatóság ama javaslatát, melyben újabb *kilencmillió kétszáz ezer korona kölcsön* felvételének kimondását tanácsolja. Ebből az érdekeltség látja, hogy az eddig befizetett hozzájárulások a *fond perdü* feneketlen örvényében tűntek el. Minthogy azonban a vasut kiépítése három vármegye érdeke és ezért a kormány a kibocsátandó kölcsönkötvények négy százalékos kamatját garantálja, a kölcsön felvételét el fogják határozni, mert a rekriminációk jogosultsága mellett a vasut által érintett vidékek gazdasági érdekei is számításba veendőek.

Az igazgatóságnak, ma az aradi városházán tartott ülésén, melyet külfömben zárt ülésnek mondtak ki, Bogdán Zsivkó dr. nagykikindai polgármester elnökölt. Arad város képviselőjében Varjassy Lajos polgármester, Szabó Zoltán és Nemess Zsigmond dr. törvényhatósági bizottsági tagok, mint az igazgatóság tagjai vettek részt. Délután két órától este fél nyolc óráig tartott az élénk vitákban bővelkedő igazgatósági ülés. A kereskedelmi minisztériumot Halász Elemér miniszteri tanácsos, miniszteri biztos képviselte.

(Ujabb 9 millió.)

Az elnök-válság bejelentésével kezdette elnöki megnyitóját Bogdán dr. A vasutépítő részvénytársaság elnöki igazgatója ugyanis, Abonyi Emil nyugalmazott miniszteri tanácsos, betegsége való hivatkozással lemondott eddig viselt állásáról. Az igazgatóság sajnálattal vette ezt tudomásul és érdemeinek jegyzőkönyvbe iktatását hozza javaslatba a közgyűlésnek. Ezután az elnök ismertette a holnap tartandó rendkívüli közgyűlés feladatát és célját.

— A régóta húzódozó építési válság megoldásának lehetővé tételéről van szó, — úgy mond — a bajok szanálása és a vasut ügyei-

nek rekonstrukciója föltétlenül szükséges. A kereskedelmi kormányval folytatott tárgyalások és a legutóbb Temesvárott megtartott igazgatósági ülés ideje óta nyert ígéretek reményt nyújtanak arra, hogy az ismert körülmények és feltűnést keltő botrányok között abba maradt építkezés azonnal folyamatba tehető, még pedig olyképen, hogy az év december 31-ikéig a nagykikinda—nyerói szárnyvonal, egy éven belül azonban az egész arad—nagykikindai vonalon befejezést nyer a munka. Ennek feltétele az, hogy az érdekeltség újabb és nem is jelentéktelen áldozatot hozzon. *Kilencmillió kétszáz ezer korona* kölcsön felvétele válik szükségessé. Ennek fedezésére szolgálnak a kibocsátandó kölcsön kötvények, melyeknek négy százalékos kamatait a kormány garantálja. A felveendő kölcsönből első sorban beválthatók lesznek az elsőbbségi részvények és a fennmaradó összeggel a megakadt vasutépítés gyors menete biztosítva lesz. A kölcsön felvétele szükségessé teszi az alapszabályok módosítását.

Az igazgatóság elfogadta az elnöki proposíciókat és kimondotta, hogy a kölcsön felvételét a közgyűlésnek javasolja.

A tárgyalási idő legnagyobb részét ezután az alapszabályok módosítása foglalta le, mert az igen sok szakaszból álló szabályzatot teljesen át kellett alakítani, tekintettel arra, hogy mindenütt, ahol elsőbbségi részvények szerepelnek, az új kölcsön fedezésére szolgáló kölcsön kötvényekre kell figyelemmel lenni.

(Arad érdekéért.)

Heves vitára adott alkalmat az elnökségnek egy olyan javaslata, mely Arad város érdekeit sértene érzékenyen.

Mikor a törvényhatósági bizottság közgyűlése megszavazott százhuszezer korona hozzájárulást a vasutépítéshez, elengedhetetlen feltétellel kötötte ki, hogy a vasutigazgatóság székhelye: *Arad legyen*. Ezt a részvényesek többsége elfogadta és az alapszabályokban ez kormányhatósági jóváhagyást nyert. Ma ezt a fontos megegyezést megakarták változtatni és az igazgatóság az alapszabályok idevonatkozó pontját úgy akarta módosítani, hogy a székhely *Budapest legyen*.

Varjassy Lajos polgármester hevesen kielt a módosítás javaslatba hozatala ellen és tiltakozott, hogy a székhely kérdése vita tárgyává tétessék. Kijelentette, hogy az esetben, ha ez mégis megtörténne, akkor Arad város megtagadja a százhuszezer korona folyósítását, melyet az építkezés befejezte esetén csak az említett feltétel szigorú betartása mellett szavazott meg a törvényhatóság.

Élénk vita keletkezett e kérdésben, de végre az igazgatóság kénytelen volt a polgármester álláspontjára helyezkedni és kimondotta, hogy a székhely továbbra is *Arad marad*.

(A felelősségre vont intézk.)

Szenvedélyes vitát provokált a vasut engedményesének, Krauszhar temesvári bankigazgatójának felszólalása is. Krauszhar a fővárosi lapokban közzé tett cikkeiben is erősen ostorozta és vádolta az eddigi vállalkozót, felelősségre vonta a felelősséggel tartozó tényezőket a vasut építését megakasztó mulasztások miatt. Reá mutatott arra, hogy az érdekeltségűk abban a meggyőződésben élnek, hogy a vasut építése teljesen abba marad és ők elvesztik eddig befizetett pénzüket. Ez utóbbi kétségtelessé válik az által, hogy az igazgatóság újabb kölcsön kötvények kibocsátását hozza javaslatba.

Halászi Elemér miniszteri biztos nyugtatta meg a felszólalókat és esillapította le a kedvet.

lyeket. Kijelentette, hogy a vasut egy eszton-dón belül teljesen megépül, hogy a kormány, tekintettel a vasut létesítéséhez fűződő gazdasági érdekekre, a legmesszebbmenő jóakaratot tanúsítja a kérdés iránt, továbbá, hogy az érdekeltek teljes megnyugvással nézhetnek a jövő elé, mert semmi akadálya sem lesz annak, hogy a legközelebbi időben az építkezés már meg is kezdődjék.

Krauszhar a miniszteri biztos szavai után megnyugvását fejezte ki.

Az alapszabályok többi pontjait ezután felszólalás nélkül módosították.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Hivatalnok urak, színmű. (B bérlet.)

Péntek: Elvált asszony, operett. Bemutató előadás. (C bérlet.)

Szombat: Elvált asszony, operett. (A bérlet)

* Lucia. A héten a második operaelőadást élvezte végig ma este a közönség. Donizetti mindég élvezetes muzsikájú operája, Lammermoori Lucia kitűnő előadásban került színre. Ma mutatkozott be mint kiváló koloratur énekesnő Ferranti kisasszony és a közönség zajos elismerése honorálta nem mindennapos ének-művészetét. Kitűnően iskolázott kellemes szoprán hangja könnyen győzte a partitúrát és a második felvonás nagy koloratur áriája után hatalmasan megtapsolták. Kitűnően volt disponálva Ferrari, elsőrangú Asthon volt Erco-lani és jól megállta helyét Polgár. A férfikar kifogástalanul működött. A női karról kevesebb jót mondhatunk. Tigerné szólójának képzelte magát, tiz taktussal előbb kezdett énekelni és a legtragikusabb jelenetnél kedélyes diskurzust folytatott Szegedi Józssával. Ezt azért említjük meg, mert a kar viselkedése gyakran irritálja a cselekményt. A zenekar jól működött. H. G.

* Primadonna és gróf házassága. Mezey Kálmán szintársulatának primadonnája, Barna Manó, — aki tudvalevőleg aradi leány — és keresztcszegi és adorjáni Csaky Gábor gróf tegnapi házasságot kötöttek Budapesten a VIII. ker. anyakönyvvezető előtt.

* A Hadsereg. Ma került ki a nyomdából a Hehs Aladár szerkesztésében megjelenő egyetlen magyar nyelvű katonai folyóirat: „A Hadsereg”. Nemesak katonai körökben forgatják érdeklődéssel a változatos és mindig irodalmi színvonalon álló, aktuális cikkekben és gyönyörű fénykép felvételekben gazdag kitűnő újságot, hanem a polgári közönség is szívesen olvassa a hadsereget érintő kérdéseket komoly és tárgyilagos hangon ismertető lapot. A ma megjelent számban a katonai lovagló sport legfrissebb eseményeiről találunk bő leírást és igen szép képeket.

* Colbertson sikere. A nagyváradi hétfői hangversenyről a Nagyvárad többek közt így ír: „Magasztosan művészi gyönyörűség jutott azoknak, akik tegnap eljöttek a Beethoven arcu fiatal Colbertson hangversenyére. Mondhatjuk, az öröm és élvezet derűje ragyogott ezen a nagy társaságon, mikor a hamvas arcu művész csodákat művelt a hegedűn. Amit ez a művész produkált, az felette van minden hangverseny-produkción, stb. stb.” Jegyek 1 korona 50 fillér, 2 korona, 4 korona, 6 korona és 8 koronáért Kerpel Izsó könyvkereskedőnél, az aradi hangverseny rendezőjénél kaphatók. A hangverseny a Fehér Kereszt nagytermében, vasárnap délután 5 órakor lesz megtartva. Ajánljuk a közönségnek, hogy jegyeit kellő időben váltsa meg. 3948.

* Hivatalnok urak. Földes Imre nagysikerű színműve, a Hivatalnok urak holnap ismét műsoron van.

* Elvált asszony. Nagy érdeklődés előzi meg Fall Leó diadalmas operettjének, az Elvált asszony-nak pénteki premiérjét. Az igazgatóság nagy gondnal készül a bemutató előadásra és teljesen új díszletekkel és jelmezekkel állítja ki a darabot. A oimszerepet Dióssy Nusi játssza. A többi főszereplő a következő: Rontay Boriska, Beregi, B. Szabó,

Zalay Margit, Boda, Várnay, Leövey és Polgár.

* Bleriot az Urániában. Misem bizonyítja jobban, hogy milyen nagy horderejű eseménynek tartja mindenki Bleriot budapesti felszállását, mint az az óriási érdeklődés, melylyel az aradi publikum a budapesti felszállásról készült mozgófényképet fogadta. A kép, eltekintve a szenzációs tárgytól, maga is megérdemli a legnagyobb érdeklődést. Egy újság gyorsaságával és a fénykép pontosságával készült egy világhírű eseményről, melyhez százezrek szolgáltak tanukul. És az aradi Uránia színház igazgatósága nagy előzékenységgel szerezte meg az aradi publikumnak azt az élvezetet, hogy a történelmi eseményt annak megtörténte után már három nappal bemutattja. A klasszikus képet egyelőre mindennap a műsor végén mutatják be. Ajánlatos, hogy mielőbb nézze meg mindenki a nagyszerű mozgófényképet, mert arra az ország minden részéből történetek előjegyzősek és az Uránia, melynek tulajdonát képezi a kép, szerződés szerűleg köteles pontosan elküldeni. 791

Megőrült mérnök.

A maroshévi dráma második áldozata.

Távirati tudósítás.

Arad, október 20.

Egy szerencsétlen férfi megdöbbentő sor-sáról hoz hirt a táviró. Pártos Gyula mérnök, aki félévvel ezelőtt az országuton dulakodás közben agyonlőtte Giacomuzzi Virgil dögazdag maroshévi székely földbirtokost, megőrült s be kellett szállítani a lipótmezei tébolydába.

A boldogtalan teremtés a bűnyégnek lett áldozata. Tudvalévő, hogy hónapokig volt vizsgálati fogságban és ez teljesen tönkretette a sok tanulástól amugy is meggyöngyült idegeit. Hiába helyezték szabadlábra, hiába itélték el csak egy hónapi fogházra, amelyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttek vett a bíróság, a szegény ember egészségét már nem tudta visszanyerni.

Legutóbb Nagytapolcsányban dolgozott földméréseken. Ott kapta azt a hirt, hogy a Kuria helyben hagyta a marosvásárhelyi esküdt-szék ítéletét.

— Én teljesen ártatlan vagyok, még egy hónapi fogházat se kaphatok. Engem teljesen rehabilitálni kell!

Nem lehetett lecsillapítani; dühöngeni kezdett és kijelentette, hogy ő fölmege Budapestre és kiforszírozza az ártatlanságát. Az anyjagyorsan utána ment a fővárosba, mert sejtette, hogy bajt okoz, kárt tehet magában is, másokban is.

Budapesten azután a téboly jelei kezdtek mutatkozni Pártoson. Tegnapelőtt fölrohant Bleriotnak a Bristol-szállóban levő lakására és ezt harsogta:

— Nekem különb találmányom van, mint önnek. Sokkal hamarabb szerzek vele milliókat, mint ön.

Bleriot még nem is figyelmeztethette a szelgákat a tébolyodott emberre, amikor Pártos már elrohant.

Általában az volt a rögeszméje, hogy ő sok milliót fog szerezni. Ebben a tudatban szinte szórta a pénzt. A pincéreknek, bérkosisoknak tiz-husz korona borralalót osztogatott.

Ma reggelre minden pénzből kifogyott és fölkereste egyik rokonát, hogy kölcsönt kérjen tőle. A rokon látta, hogy a mérnök megőrült, tehát elhatározta, hogy elesálja a mentőkhöz.

— Azonnal adok pénzt, — mondta — csak kísérsz el a mentőkhöz.

— Mit keresel ott?

— A fogom fáj. Ki akarom huzatni.

Bérkocsiba ültek és elrohogtak. Az uton

a mérnök inzultálta a rokonát, mert az nyomban nem akart neki pénzt adni. Amikor a mentőkhöz értek, Pártos orditozni kezdett:

— Adjanak gyorsan egy harapófogót, hadd huzzam ki a rokonom fogát.

Amikor fogót nem kapott, revolvert rántott és mindenkit lekart löni. Szerencsére még idejében lefoglta, megkötözték és elvitték a lipótmezei tébolydába, ahol Moravcsik tanár közveszélyes örültnek találta. Pártost a családja egyelőre a Lipótmezőn hagyja.

HIREK.

HÁROM UJ ROMÁN PÜSPÖKSÉG.

Távirati tudósítás.

Arad, október 20

A magyarországi görög-keleti románok hosszabb idő óta foglalkoznak az-zal a tervvel, hogy Temesváron, Nagyváradon és Kolozsváron egy-egy új püspökséget szervezzenek. A három új püspökség közül kettő az aradi görög-keleti román egyházmegyét érinti.

A nagyváradi püspökség a jelenlegi nagyváradi szentszék területéből alakíthatnák, amely ezidő szerint az aradi püspökség fenhatósága alá tartozik.

A temesvári püspökség területe akként alakulna, hogy az aradi egyházmegyéből három esperességet, névszerint a temesvári, bélini és lippai esperességeket, a karánsebesi egyházmegyéből pedig szintén három esperességet szakítanak ki. A régi terv ugyilátszik közeledik a megvalósulás felé.

A nagyszebeni gör. kel. román kongresszus ugyanis ma — mint egy szebeni táviratunk jelenti — 25 szavazattal 15 ellen elhatározta a három püspökség létesítését.

Az indítványt Ungureán Emánuel temesvári ügyvéd tette. A határozat természetesen királyi szankcióra szorul.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 21-én az időjárás: változás nem várható.

— A király új szárnysegéde. A Rendeleti Közlöny legutóbbi száma jelenti, hogy a király nagybányai Horthy Miklós korvett kapitányt szárnysegédévé nevezte ki. A király új szárnysegéde Spányik Béla őrnagy, királyi szárnysegéd helyébe lép, a kit a király szárnysegédi tisztétől való felmentése alkalmával alezredessé nevezett ki és a harmadosztályú vaskorona-renddel tüntetett ki. Horthy Miklós, aki aránylag igen fiatalon jutott e magas állásba, Purgly János aradi földbirtokos leányának, Purgly Magdának férje. Tulajdonosa a Signum Laudis-nak, a katonai jubileumi-éremnek és a jubileumi-keresztnek. Horthy legutóbb Pólában volt állomáson.

— Városi képviselőválasztások. A törvényhatósági bizottság októberi közgyűlésén Varjassy Lajos polgármester jelenteni fogja, hogy a törvényhatóságban három hely üresedett meg, melyet választás után kell betölteni. Kovács Vince tanácsnokká történt választása után nyert szavazati jogot és így lemondott a II. kerületben viselt képviselői állásáról. Steiner Jakab szintén lemondott és Csanádmegye közgyűlésén gyakorolja jogait és így a III. kerületben üresedett meg egy törvényhatósági bi-

zottsági tag helye, végül Péterfi Antal elhalálozása következtében a II. kerületben töltendő be egy hely. A polgármester azt javasolja, hogy a közgyűlés november 13-ára rendelje el a választásokat.

— **Kossuth rendelete a postásokhoz.** Budapesti tudósítónk jelenti: Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter ma egy rendkívül érdekes és feltűnő rendeletet bocsájtott ki, amelyben fegyelmi büntetés terhe mellett megtiltja a postai alkalmazottaknak, hogy alantasaiktól váltóaláírást, vagy pénzt kérjenek kölcsön. Az érdekes rendelet így szól:

Tudomásomra jutott, hogy a posta, távirtda és távbeszélőnél gyakran fordul elő, hogy a felebbvalók, szolgálati tekintetben alájuk rendelt tisztviselőktől, egyes tisztviselők pedig a posta és távirtda altisztvektől és szolgáktól pénzt vesznek kölcsön fel, esetleg azok jóállásával szereznek váltóra kölcsönt. A kölcsönszerzés ezen módját, — minthogy a tisztviselő állásával és a szolgálatban elengedhetlen rend és fegyelemmel nem fér össze, — egyszer és mindenkorra eltiltom és fegyelmileg büntetendő vétségnek tekintem. Felhívom a posta- és távirtda igazgatóságokat, hogy mihelyt ilyen eset tudomásukra jut, az illető tisztviselő ellen azonnal indítsák meg a fegyelmi vizsgálatot.

— **Zárdafelszentelés Kétegyházán.** Csernoch János dr. megyés püspök ma délután Pacha Agost o. kanonok, püspöki titkár kíséretében Kétegyházára utazott, ahol esüörtök délelőtt nagy ünnepek közepette felszenteli és megnyitja az Almássy Kálmán grófné által felállított zárdaiskolát.

— **A török küldöttség megérkezése.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Ma este érkeztek meg Szalonikiból a török küldöttség tagjai, kétszázötvenen. A küldöttség tagjai jobbára kereskedők, de van köztük hivatalnok is. Magyarország több városát meg fogják tekinteni és hazánk kereskedelmét, gazdasági viszonyait tanulmányozzák. A pályaudvaron a kormány nevében Bolgár államtitkár, a főváros nevében pedig Boda Dezső főkapitány és Rózsavölgyi alpolgármester üdvözölte őket.

Hétfőn, e hó huszonötödikén reggel érkeznek a török vendégek Temesvárra. Mint értesülünk, az utazás programjában változás történt. A központi rendező-bizottság ugyanis ma értesítette Temesvár város tanácsát, hogy a vendégek nem maradnak ott estig, hanem már délután tovább utaznak. Reggel nyolc óra körül érkeznek, megtekintik a város nevezetességeit és a délután három óra után induló vonattal Szegedre utaznak, ahol két órát töltenek. E hó 27-én Mezőhegyesre mennek a törökök.

— **Elszámolás a Kossuth-szobor leleplezésének költségeiről.** A tanács az október havi közgyűlés elé terjeszti a Kossuth-szobor leleplezési ünnepélyéről szóló jelentését, valamint az ünnepre megszavazott nyolc ezer korona elszámolását. A jelentés megemlékezik az ország előkelőségeinek részvételével lefolyt ünnep fényes sikeréről és a közreműködők hazafias buzgalmát, fáradozását meleg szavakkal illeti. A tanács azt javasolja, hogy a közgyűlés Nagy Kálmánnak és Schwartz Zsigának a Kossuth-szobor létesítése körül kifejtett szolgálataikért szavazzon jegyzőkönyvi elismerést. A rendezőknek, Matusik Márton, Záray Jenő, Czobor Ottó és Neidenbach Ödön tanároknak hasonlóképpen a törvényhatóság elismerésének és köszönetének kifejezését javasolja a tanács, amely az Aradi Athletikai Klub részére ez alkalomból háromszáz korona vándordíj létesítését ajánlja a közgyűlésnek. Az összes költségekre 2259 koronát fordítottak és az így fenmaradó 5741

koronát vissza lehet utalni a városi pénztárba. Azonban a tanács nem így akarja. 450 korona jutalom kiosztását hozza javaslatba az ünnepély rendezésében résztvevő városi alkalmazottak részére és az október 6-án itt járt lengyel küldöttség megvendégelésének 558 korona költsége levonása után fenmaradó összeget a Kossuth-szobor mögötti park létesítésére óhajtja fordítani.

— **A város új lakbér-szabályai.** A törvényhatóság kiküldött albizottsága, Lócs Rezső gazdasági tanácsos elnöklésével, ma délután készítette el a város új lakbér-szabályzatának tervezetét. A bizottság az előtte fekvő javaslatok közül a főváros új lakbér-szabályzatát fogadta el mintául s annak liberális és a lakók érdekeit védő intézkedéseit tulnyomóan át is vette, a szabályzatot pedig a helyi viszonyokhoz alakította át. A többek között befoglalták, hogy a lakbér a vízdíjat is magában foglalja, hogy az első évben a lakást se fölmondani, se pedig a bért emelni nem lehet s ha az év lejártá előtt három hónappal azt föl nem mondják, a szerződés változatlan feltételekkel újabb egy évre meghosszabbíthatik. A fölmondás 1000 koronánál nagyobb évi bérü bolthelyiségeknél s 1500 koronánál drágább lakásoknál fél év. Nagyobb vitát keltett a boltbérlet és bérbeadó közötti viszonyt szabályozó szakasz, amelynél Faragó Rezső különvéleményt jelentett be. A vitában még Lukácsy Lajos, Sáriot Domokos főkapitány és Posgay Lajos dr. főorvos vettek részt. A szabályzat tervezete a jogügyi bizottság elé kerül s ha a letárgyalása elé akadály nem gördül, az február 1-ére életbe is léphet.

— **A Ferrer-ügy és a magyar szerzetesek.** A Katolikus Tudósító jelenti: Az a körülmény, hogy Ferrer kivégeztetését mindenfelé és így Magyarországon is egyházellenes tüntetésekre használták föl egyes körök, úgy látszik energikus ellenakcióra hívja föl a magyarországi katolikus szervezeteket. Ennek jelei már a vasárnap tartott szabadgondolkodó gyűlés alkalmából mutatkoztak. Mint értesülünk, ebben az ügyben országsszerte több tiltakozó-gyűlést fognak tartani. A pápai keresztény-szociálista egyesület már vasárnap rendezett gyűlést, melyen Kánzli Gyula, az egyesület elnöke előadást tartott Ferrer a józan ész ítélőszéke előtt címmel. Az összegyűlt nagy hallgatóság a következő napirendet fogadta el: A pápai keresztény-szociálisták mélyszéges megbotránkozásának adnak kifejezést afölött, hogy a szociáldemokraták és a velük egy hurot pendülő szabadgondolkodók és a szabadkőművesek sajtója, a forradalomszító és hazaáruló Ferrert a tudomány és haladás félistánének és vértanujának teszi meg. Együttal energikusan tiltakoznak az ellen, hogy Ferrer kivégzését a klerikalizmus boszujának tulajdonítsák. Nem az egyház boszujára, hanem a földi igazságszolgáltatás ézszerű és igazságos ítélete állította őt, mint forradalmárt és hazaárulót és így Spanyolország legnagyobb ellenségét a puskaövek elé.

— **A Budai Katolikus Kör választmánya a Ferrer-tüntetések alkalmából üdvözlő-táviratot küldött Maura spanyol miniszterelnökhöz az őt ért támadásokkal szemben, szerencsét kívánva megfélemlíthetetlen magatartásához a terrorizmussal szemben.** Táviratban üdvözölték Goudenhove gróf helytartót is, aki Prágában nem engedte meg az antiklerikális tüntetéseket.

— **Rablógyilkosság egy péküzletben.** Berlinből táviratozzák: A német fővárosban ma rablógyilkosság történt. Rakovszki Eliz, a híres Morgenstern féle péküzlet vezetőjét, ma reggel meggyilkolva, vérbefagyva találták meg az üzletben. A pénztár ki volt fosztva. A gyilkosság még tegnap este történhetett, mert Rakovszki Elis az este már nem is ment haza lakására.

— **A kereskedők és a mértékhitelítés.** A néhány nap előtt megkezdődött időszakos mértékhitelítés körül az érdekeltek meglehetősen tájékozatlanságban vannak. Az aradi kereskedelmi testület a már közlötteken kívül a következőket ajánlja a kereskedők figyelmébe:

A mértékekről szóló 1907. évi V. t. cikk 15. §-a szerint csakis hitelesített mértékek és mérőeszközök használhatók. Minden használatban lévő mérték és mérőeszköz a törvény hatálya alá lépésétől (1909. január 10-16) számitandó két éven belül először, azután két-két évenként időszakos hitelesítés alá bocsátandó. Akik tehát pl. ez évben vettek mértéket, a mely a hitelesítéssel el van látva, azok, ha utcájuk szerint a f. évi időszakos mértékhitelítési sorrendbe föl vannak véve, tartoznak ezen új mértéket is időszakos hitelesítésre bocsátani. (Az első hitelesítés díja darabszámonként van megállapítva. A főbb díjtételek: 1 méteres hossz-mérték 20 fillér, 20 literes űrmérték 80 fillér, 2 literes 20 fillér, 20 kgos súlymérték 40 fillér, 5 kgos 20 fillér, 2 és 1 kgos 15 fillér stb. (A teljes díjszabásról a testület irodája tájékoztatást adhat.) Az időszakos hitelesítésért nem darabonként, hanem átalány összegeket kell fizetni. Ez az átalány: nagykereskedőknél 30 korona, különféle mértéket használó kiskereskedőknél, 50.000 lakosnál többet számláló községekben (tehát Aradon is) 12 korona; csak hossz-mértéket használó felekre, ugyanily községekben 1 korona 20 fillér. Házalók, utcai elárúsítók súlymértékekért 1 korona, egyéb mérőeszközökért 40 fillér. Ha az időszakos mértékhitelítéseknek egyes mértékeket és mérőeszközöket meg nem felelőknek találtak, azok kijavítása után, az újabb bemutatásnál az időszakos hitelesítésért újabb díj nem fizetendő. Végül figyelembe veendő, hogy az időszakos mértékhitelítés ideje alatt az aradi állami mértékhitelítő hivatal az első hitelesítés k számára külön napokat tart fenn. Ezek, a legközelebbi hetekben: október 22-24, 29-31, november 5-7, 12-14. Minden egyéb, az időszakos hitelesítés sorrendjére, a törvény és a végrehajtási rendelet intézkedéseire nézve készséggel és díjtalanul ad felvilágosítást a testület titkári irodája, Szabadság-tér 7. sz. I. em. Tedeschi Viktor elnök, Faragó Rezső titkár.

— **Politikai tréfa.** A képviselőház tegnapi ülésén a következő, nem minden komoly háttér nélküli való tréfát beszélték el: Az önálló bank egyik legtüzesebb harcosa, Buza Barna országgyűlési képviselő a mai ülésen megszerezte magának azt az élvezetet, hogy a néppártot a bankkérdésben elfoglalt álláspontjának homályos volta miatt csipkedje. Erre aztán Zboray Miklós néppárti képviselő fölvilágosította Buza Barnát, hogy a néppárt a bank dolgában még egyáltalán nem foglalta el álláspontját. Buza Barna erre gyorsan papírra vetett néhány sort és arra kérte Zboray Miklóst, hogy írja alá. A papírlapon pedig e szavak voltak: Nyilatkozat. A néppárt a bankkérdés dolgában még nem foglalt állást. Zboray Miklós kijelentette, hogy ő, valamint kollégái, Szarvasi és Beniczky képviselők készséggel aláírják a nyilatkozatot, amde vajjon Buza Barna is aláírja-e egy másfajta reverzálist, amely ekként szól: Nyilatkozat. Mi, a függetlenségi párt, kijelentjük, hogy az önálló bank 1911. január 15-éig föl lesz állítva és hogy mi nem szerelünk le. Buza Barna vonakodott aláírni a reverzálist, amire oly harsogó kacagás támadt, hogy percekig megzavarta a Ház tanácskozását. A derűtség azonban akkor hágtott a tetőpontjára, amikor Buza Barna — aki közben tált valami kibúvót az aláírás alól — visszajött a nyilatkozattal, amelyet maga is aláírván, a következőképpen foltozott meg: ... de elfogadunk egy átmeneti megoldást is, ha ez elveink sérelme nélkül megtörténhetik.

— **Áthelyezés miatt a halálba.** Kassáról jelenti: Petrás János nagygyógyász járásörme-ster azért, mert állomáshelyéről elhelyezték, a szolgálati fegyverével meglötte magát. Az örme-ster kórházba szállították, ahol tegnap hossz-ú ideig szenvedés után meghalt.

— A lefoglalt cápa. Budapesti tudósítónk jelenti: Egy Skorzano Viktorio nevű olasz valószínűleg megirigyelt: Bleriot dicsőségét és egy „kvarnerói cápát” szállított fel Budapestre, hogy azt mutogassa és jó üzleteket csináljon. Budapestben Báthori Jenő ügynök lett a társa, aki a Váci-köruton bódét bérelt ki és nagy reklámokkal hirdette, hogy ott látható az eleven cápa. Tegnap három ur állított be a rosszul jövedelmező üzletbe, a bírósági végrehajtó és két hatósági személy. A végrehajtó Báthori adóssága fejében zár alá vette a cápát. Amint lehajolt a cápatartó edényhez, megkérdezte a derék olaszt:

— Nem harap kérem ez a cápa?

— Nem, — mondotta mosolyogva az olasz, — annak már nem fáj semmi, hiszen nem él. Preparálva van.

— Ja ugy — szolt a végrehajtó és nyugodtan ráütötte a pecsétet a „cápará”.

— Az aradi vesztőhely megváltására újabb beérkezett adományok: Eddig beérkezett 47250 kor. 60 fill. Aradi pincérek segélyző és elhelyező egylete október 6-iki koszorúmegváltás 25 kor., Pécsi jogakadémiai olvasókör 12 kor. 70 fillér, Bajai állami tanítóképző intézet igazgatósága 25 kor., Cs. Lázár László Lapusnyak 50 kor., Győr-asszonyfa község 3 kor., Horváth József Kapar. (Somogy megye) 3 kor., Bonyhádi ipartestület 8 kor. 70 fill., Magócs község 10 kor., Hovesvármegye 200 kor., Kisvárdai jár. főszolgabíró 46 kor. 90 fill., Lovaspatona község 6 kor., Orsz. színészegyesület s nyugdíjintézet 20 kor., Rimay Lehel pü. sztanácsos, Sátoraljanjhely 10 kor., László Máttyás, Farkas Miklós, Sámuel József, Harcsa Károly, Farkas Károly, Kinya István, Sámuel György, Bodnár József, Bodnár Józsefné, Kinya Mihály, ifju Kinya István, id. Pável János, ifj. Pável János, Farkas Ferenc pitsburgi (Amerika) lakosok adománya 126 kor. 75 fill., Zemplén vármegye 250 kor., Pósa Péter ref. lelkész Tiszatárján 2 kor. 50 fill., Csanádmegyei tisztikar adománya 66 kor., Dunabogdány község 130 kor., Lővő község (Sopronm.) 20 kor., Magyarországi munkások rokkant és nyugdíj együletének vesztőpremi fiókja 10 kor., Egyetértés hírlap, Budapest, Varja Márton, Tokaj 2 kor., Brassó vármegye 200 kor., Kaposvári nemzeti kaszinó 20 kor., Knezech Károly aradi vértanu unokái: Grober Irén férj. Eötvös Józsefné, Grober Malvin férj: Dankó Adorjáné, Grober Jenő, Grober Iván, Grober Ilona és Grober Leona 300 kor., Győrság község (u. p. Pázmándfalu) 10 kor., Jánosi község (Gömörm.) 80 kor., Losonci ipartestület 20 kor., Táp község (Győr megye) 4 kor., L. Gyenizs Bridgeport Amerika 12 kor. 25 fill., Hédervár község (Györm.) 10 kor. Összesen 48.885 kor. 40 fillér.

— Katastrófa a hidépítésnél. Soborsinból jelentik: Soborsinban most készítik a Maros felett azt az állami vashidat, amely Arad megyét Krassószörény-megyével össze fogja kötni. Az építésnél dolgozik Libich István galíciai származású lakatos segéd, aki ma reggel a folyó bal partjáról, a jobb partra ment át. Eppen akkor ért a tulsó partra, amikor ott a munkások egy hatalmas vasgerendát húztak fel az épülő hidra. Hogy miképpen, azt még nem állapították meg, a vasgerenda egyszerre kicsuszott a kötelékből és lezuhant, abban a pillanatban, amikor Libich alatta elhaladt. A vasgerenda Libichre esett, akit a szó teljes értelmében összelapított. Nyomban meghalt. Az ügyesség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy a szerencsétlenség bekövetkezéséért kit terhel a felelősség.

— Holttest az országuton. Muzsik András nagylaki lakos, fuvarozót a pécskai országuton halva találták ma meg. Muzsik Aradról árukat szállított ki kocsin Nagylakra. Utközben több korcsnába betért és leittasodott. Amint ilyen állapotban újból kocsijára ült, egyszerre előrehajtott, a lovak közé esett, melyek összetiporták. Muzsik sérüléseibe meghalt.

— A kasszafuró bűnlajstroma. Szabadkáról írják: Tegnap este egy szegény asszony — Zrényi Ferencné — jelentette az ötödik körű rendőrbiztosnál, hogy 1015. szám alatti házából ismeretlen tettes 7 drb. hízó libát lopott el. A rendőrség azonnal megindította nyomozást, melynek során a lopott libákat s még vagy 4—5 libát találtak Maczankó György, rovottmultu egyén lakásán. Maczankó tagadja, hogy lopta volna a libákat. Azt állítja, hogy a piacon vette egy ismeretlen embertől. A nyomozás folyik s majd kiderül, hogy miként került a 11—12 liba a hírhedt ember udvarába. Hírhedt név a Maczankó neve. A rendőrségen vezetett bűnlajstrom szerint több mint 10 esztendő telt el Szabadkán orgazdaság miatt, azután másfél esztendőre Hódmezővásárhelyen lopásért. Még vagy 10 hónapot töltött el a szabadkai járásbírósg jóvoltából a fogházban, azután — lehet vagy 15 éve — néhány társával elkövette a Geiger-féle negyedmillió kasszafurást. Ezért is kapott volna néhány évet, de kiszökött Szerbiába. A pénzt hamarosan elverte s újból a tolvajlásból igyekezett elősködni. Rajtacsípték és 12 évre ítélték el. Letöltött körülbelül 6 évet, amikor Sándor királyt meggyilkolták s Karagyorgyevics, az új király megkegyelmezett neki is. Egy ideig még Szerbiában élt, amikor pedig elévült a Szabadkán elkövetett bűn büntetősége: visszajött. Azóta kevés dolgot adott a rendőrségnek. Ugy látszott, mintha megjavult volna. Most kislát, hogy csupán raffináltabb lett. És hogy apró-cseprő lopkodások nyomják új bűnöként a lelkét. A rendőrség őrizet alá helyezte a vén bűnöst.

— Gyermekgyilkosság. Makóról jelentik: Kevermesen Szeleki Rozál asszony, kinek férje két év óta Amerikában van, szerelmi viszonyt folytatott, amelynek következményét — egy kis lányt — lakása kertjében elásta. A kutya kikaparta a holttestet és az utcákon keresztül hurcolta. A rendőrség az asszony ellen eljárást indított, aki bevallotta, hogy ez már nem első ilyen bűne.

— Születések, halálozások, házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban október 20-án a következő születéseket és halálozásokat jelentették be és házasságot kötöttek. Született: Weisz Jakab vendéglősnak Sándor nevű fia. Lászlóffy Mihály mozdonyvezetőnek Augasztá nevű leánya. Meghalt: özv. Szilvássy Jánosné gépész özvegye 75 éves, Kovács Sándorné magánzó 62 éves, Fehér Antal cimpfestősegéd 25 éves, Misurda Mária leánygyermek 11 éves, Zászló Flóra napzámosnő 38 éves, Domokos Róza leányocsemő 1 hetes, Zaj Rozika 8 napos, özv. Hajka Miklósné magánzó 81 éves. Házasságot kötött: Miskor Milos vinccellér Csipai Veronával.

— Tulzsfolt raktár miatt női táskák, pénz és szivartárcák, cocus lábtörők, cocus szőnyeg, parquetta és más háztartási keféruk, tisztító szerek, haj, ruha és fogkefék, fogpor, mosdó szappan és mindennemű illatszerek legnagyobb választékban és mélyen leszállított árban kaphatók Hegedüs Gyula üzletében Aradon, Andrássy-ter 15. 3641

— Perzsa szőnyegraktáramat a Neuman-palotában Széchenyi-utcai oldalon megnyitottam. Szives partfogást kérek. Tisztelettel Schwarz Zsigmond. 3811

— Szabó féle pármái ibolya szappan a szappanok ideálja. Rendkívül kellemes illata s bőrpuhító üsítő hatása olyan, hogy egyetlen külföldi szappan sem versenyezhet vele. Ha igazán finom szappannal akar mosdani, felesleges, hogy drága külföldi szappant vegyen. Egy darab 70 fill., 3 drb. 2 kor. Készíti Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. Kapható Aradon Vojtek és Weisz és Hegedüs Gyula cégeknek. 3943

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 17

— Felhívjuk az uri hölgyközönség szives figyelmét Guttman Izidor, Szabadság-ter 15. szám alatt levő divatüzletére, hol nagy raktárt talál vázson, szövet, mosóárak, blouzok és aljakban bámulatos olcsó árak mellett. 3641

TÖRVÉNYKEZÉS.

Halálra ítélt apagyilkos.

Távirati tudósítás.

Arad, október 20.

A karánsebesi királyi törvényszék, mint esküdtbírósg most tárgyalta a gyilkosság büntetvével és rablás büntetvével vádolt Mirza Pável és Bálint György elleni bűnügyet. Ez évi július 16. és 17-ike közötti éjjelen Obréza község erdejében a két vádlott vadászfegyverrel meglötte Mirza Mojszét, Mirza Pável édesatyját s aztán elvették annak 400 koronát tartalmazó bőrvét. A pénzt ott nyomban, a vérebent fetrengő és halállal vádoló áldozat mellett maguk között felosztották.

A főtárgyalást Cziko János királyi törvényszéki bíró, mint az esküdtbírósg elnöke, vezette. A vádlottak beismerték, hogy Mirza Pável ügyében fogamzott meg édes atyjának az elpusztítása, azért, hogy annak négyszáz koronáját megkaparintsa. Bálint György vádlott pedig késznek nyilatkozott Mirzának segítségére lenni.

Az emberi jó érzést legmagasabb fokban felháborította, amidőn a két vádlott, megrogzított gonoszlelkét elárló nyugalommal mondotta el a főtárgyaláson, hogy mint mentek ki az erdőbe, ahol az öreg, hetvenkét éves áldozat pásztor kalibája előtt, egy fatörzs mellett elrejtözve várták a naplementét s a teljes besötétedést. Cigaretázva lesték aztán, hogy a vén pásztor mikor lép ki a kulibájából, hogy az előtte égett tüzre fát tegyen s őt egy lövéssel leterítsék. Ez meg is történt. Az öreg kiment s e pillanatban eldőrdült a lövés, mire összeesett.

A vádlottak egymásra tolták, hogy melyik intézte a lövést s hogy melyik vette el a pénzt. Az osztozkodást azonban már beismerték. Cziko János elnök a késő éjjeli órákban hirdette ki a zsufolásig megtelt tárgyaló teremben az ítéletet, amely szerint Mirza Pável vádlottat kötéllal végrehajtandó halálra, Bálint György vádlottat pedig élete fogyatáig tartó fegyházra ítélte.

§ Agyonszurta a testvérét. Kovács Pál ter-novai lakos állott ma az aradi királyi törvényszék előtt, erős felindulásban elkövetett halált okozott súlyos testisértés büntetvével vádolva. Kovács valami anyagi differenciából származó zsebkésével agyonszurta testvérét. A bíróság Kovács Pált egy évi fegyházbüntetésre ítélte.

VÁROS ÉS MEGYE.

— Az októberi városi közgyűlés folytatódólagos sorrendje: A polgármester előterjesztése a II. és III. kerületben megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági helynek választás útján való betöltése iránt. Polgármester előterjesztése a városi tisztviselők és alkalmazottak fizetésrendezése tárgyában. A tanács előterjesztése Lázár Béláné, Czuker Ferenc, Onku Miklós dr., Brunhuber Kálmáné, Lump Jakab, Tatar Ernő, Buzás Pál, Weitzer J. vaggongyár r. t., Hőgye Károly, Mandl

A világhírű Riesner-féle

FOLYTON ÉGŐ KÁLYHÁK

kizárólag

SZILÁGYI ÉS TÁRSA
cégnél

Arad, Boros Béni-ter 15. sz. kaphatók.

Ferenc, Macsán Mihály, Kővári Pál, Vertács Ti-
vadar, Popovits György, Berzsényi Béla, Säckl
Antal, Czernóczky Mihály, Markó István, Kiss
Gyula, Markó Pál, Szücs Mihály, ifj. Szücs Mi-
hály, Szabó Gábor, Simandán Márton, Pfaffinger
Józsefné, Flóra Gábor, Rácz Emil, Farkas Lajos,
Reich Dezső és Husserl Manóné által emelt új
épületek bérjövödelmeire a községi adómentesség
megadassék.

TANÜGY.

(—) Érettségi vizsgálatok megszüntetése. Ap-
ponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi
miniszternek egyik igen fontos elhatározása az,
amely a felsőkereskedelmi iskolák érettségi
vizsgálatának eltörlésére vonatkozik. A közok-
tatásügyi miniszter Kossuth Ferenc kereske-
delmi miniszterrel egyetértőleg kimondotta,
hogy a felsőkereskedelmi iskolák három éves
tanfolyamát négy évesre változtatja, de egy-
szersmind megszünteti ezeknél az iskoláknál az
érettségi vizsgálatot. Ez a reform nemcsak a
szakköröket, hanem a nagyközönséget is meg-
nyugvással tölti el, mert arról van szó, hogy a
kereskedelmi iskolai ifjuságnak mostani tulter-
helésén könnyítsenek és az iskolai képzést
mégis fokozzák.

A meghülés

az az ajtó, amely a komoly betegségeket be-
bocsátja, de a SCOTT-féle csukamájolaj EMUL-
SIÓ becsukja az ajtót, még mielőtt a betegség
oda beférkőzhetne.

A SCOTT-féle EMULSIÓ

5741|p tisztaságával, emészthetőségével és
gyógyító erejével nagy hírnévre
tett szert.

Az Emulsió vásár-
lásánál a SCOTT-
féle módszer véd-
jegyet — a halászt
— kérjük figyel-
mebe venni.

Orvosok, szülésznek, szülők és
betegek ajánlják mindennemű to-
rok- és mellbajoknál mint az egész-
ség megbízható támaszát.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legki-
valóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.
Kapható minden gyógytárban.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, október 20

Amerika 1 1/2%-el olcsóbb. Kínálat, vételkedv mérsé-
kelt. 25 ezer mm változatlan.

As árak 50 kilónként számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Tengeri 1910. májusra	6.89—6.90	6.89—7.90
Buza 1909. októ erre	14.83—14.84	14.78—14.79
Buza 1910. áprilisra	14.37—14.38	14.34—14.35
Rozs 1909. októberre	9.90—9.91	9.85—9.86
Zab 1909. októberre	7.59—7.60	7.55—7.56
Zab 1910. áprilisra	7.70—7.71	7.70—7.71
Rozs 1910. áprilisra	10.24—10.25	10.24—10.25

Zárul 5 órakor.

Osztrák hitelrészvény	...	664
Magyar hitelrészvény	...	775.50
Városi villamos vasúti részvény	...	315.—

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1909. október 20.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új	13.50—13.55
76	13.60—13.65
77	13.70—13.70
78	13.80—13.80

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos új	13.45—13.50
Rozs új	9.00—9.10
Árpa új	6.40—6.50
Zab új	6.80—6.90
Tengeri régi	7.25—7.80

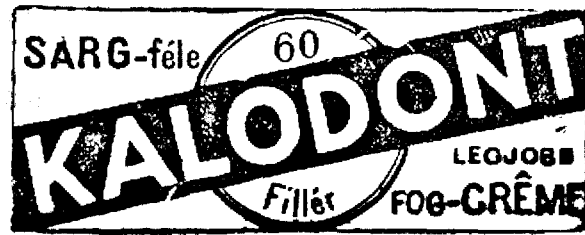
Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— Október 20. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilo-
grammon felül sulyban — fillérip; közép páron-
ként 400—400 kilogrammig terjedő sulyban — fillé-
rig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül suly-
ban 146—48 fillérig; fiatal közép páronként 251—320
kilogrammig terjedő sulyban 147—149 fillérig; könnyű
páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban —
fillérig.

Sertéslétszám: október hó 16. napján volt kész-
let 20055 darab, október 17. napján felhajtott 314
darab, okt. 17. napján elszállított 313 darab, 313 október
18. napjára maradt készletben: 26.056 darab.

A hizott sertés üzlet irányzata szilárd.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1909. évi október hó 21-én:

B) bérlet. B) bérlet.

Hivatalnok urak.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Földes Imre.

S Z E M É L Y E K:

Bróhser	Kulcsár L.	Vedres	Ajtai Ödön.
Barcs Gábor	Kesztler E.	Roth	Várnai Jenő.
René, felesége	Kápolnay J.	Vámosné	Benkőné.
Müller	Beregi S.	Dezső, fia	Delli Lajos.
Feleki	Diról Mór.	Nagy Pál	Vihari Béla.
Herczog	Leővey Leó.	Weisz Ella	H. Harmath J.

Kezdete este 7 és fél órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1909. október 21-én, csütörtök:

1. Napfürdő és más sportok. Sportkép. — 2. Egy má-
kacs szerelmes. Kacagató. — 3. Baden-Baden. Látvá-
nyos. — 4. Margit és György szerelme. Dráma. — 5.
Fifine kalandjai. Humoros. — 6. Cowbcyok Argentiniában.
Életkép. — 7. Csodatoll. Kacagató. — 8. Zsebkezdő.
Dráma. — 9. Bleriot budapesti felszállása. Magyarorszá-
gon először.

Előadások délután 6 órától kezdve.

Helyárak: I-ső hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik
hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen drága
jó férjem

Szabó József,
műépítész

elhunyta alkalmából szivesek voltak rava-
talára koszorút helyezni és végtisztessé-
gén megjelenni, ezuton fogadják hálás kö-
szönetemet.

Arad, 1909. október 19.

Özv. Szabó Józsefné
és gyermekei.

3997

Gambrinusz - étteremben

ma, csütörtökön

katonazene.

Szabad bemenet.

3998

15%

árleszállítás!

1 kilogramm

valódi

BENSNDORP-féle

hollandi

Cacao-por

elzárt eredeti dobozokban
csak 6 korona 20 fillér.
(Ezelőtt 7 korona 20 fillér.)

Tehát olyan olcsó, hogy ár
tekintetében valamennyi
gyártmánnyal versenyez.

Kiváló minősége, tápértéke
és rendkívül kellemes íze
pedig a világ összes gyárt-
mányaival fölé helyezik. :-:

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2.

Városi és megyei telefon 455. sz.

3511

Magyar kir. államvasutak.

Téli menetrend.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Arad-Budapest.						
Állomások	Szv. I-II.	Gy. I-II.	Szv. I-III.	Gy. I-II.	Tvsz. I-III.	Szv. I-II.
Arad	5-09	8-18	11-25	4-10	4-51	9-00
Sofronya	5-24		11-41		5-03	
Kurtics	5-37	8-38	11-56	4-35	5-25	10-10
Lőkősháza	5-52		12-10		5-44	10-25
Bánhidai major	5-58		12-16		5-51	
Országút	6-02				5-58	
Kétegyháza	6-10	9-00	12-26	4-58	6-03	10-46
Ujkigyós	6-24		12-47		6-11	10-51
Békés-Csaba	6-35	9-19	12-59	5-17	6-21	11-01
Békés-Földvár	6-57		1-29	5-20	6-41	11-11
Mezőberény	7-07	9-41	1-54	5-39	6-51	12-11
Gyoma	7-31	10-01	2-18	5-59	7-01	12-21
Mezőtur	7-38	10-06	2-25	6-04	7-08	12-28
Pusztá-Tenyő	8-02	10-29	2-53	6-23	7-24	12-38
Pusztá-Pó	8-03	10-30	3-01	6-24	7-25	12-39
Szajol	8-27	10-44	3-22		7-49	12-44
Szolnok	8-39		3-33		7-59	12-56
Ujszász	8-52	11-00	3-47		8-12	1-01
Tápiógyörgye	9-10	11-12	4-03		8-30	1-09
Tápiószéle	9-20	11-19	4-15		8-40	1-19
Nagykátá	9-44	11-35	4-38		9-04	1-42
Tápiószecső	9-49	11-37	4-43		9-09	1-47
Tápiószécső	10-08		5-02		9-28	2-06
Tápiószécső	10-27		5-17		9-47	2-25
Tápiószécső	10-51	12-06	5-43		10-11	2-49
Tápiószécső	11-08		5-58		10-28	3-06
Tápiószécső	11-22	12-29	6-11		10-42	3-20
Mende	11-37		6-24		10-57	3-35
Gyömrő	11-46		6-33		11-06	3-44
Maglód	11-53	12-47	6-41		11-14	3-52
Rákos	12-17		7-05		11-38	4-16
Kőbánya fel. p. u.	12-23		7-15		11-44	4-22
Budapest k. p. u.	12-30	1-15	7-25		11-54	4-32

Budapest-Arad.						
Állomások	Tv. sz.	Gy. I-II.	Szv. I-III.	Gy. I-II.	Szv. I-III.	Szv. I-II.
Budapest kpu.	ind.		8-00	2-00	12-20	9-00
Kőbánya felső p. u.			8-10		12-30	9-10
Rákos			8-17	2-12	12-37	9-17
Maglód			8-44		1-14	10-44
Gyömrő			8-52		1-22	10-52
Mende			9-00		1-30	11-00
Tápiószécső			9-11		1-41	11-11
Tápiószécső			9-21		1-51	11-21
Nagykátá			9-41	3-03	2-19	11-41
Tápiószécső			9-58	3-16	2-43	11-58
Tápiószécső			10-09		2-59	12-09
Ujszász	járk. ind.		10-24	3-33	3-10	12-24
Szolnok	járk. ind.		10-27	3-34	3-12	12-27
Szajol	járk. ind.		10-50	3-51	3-40	12-50
Pusztá-Tenyő			11-09	3-58	4-07	1-09
Pusztá-Pó			11-25	4-11	4-27	1-25
Mezőtur			11-37		4-40	1-37
Gyoma	járk. ind.		11-48	4-27	4-55	1-48
Mezőberény	járk. ind.		12-05	4-41	5-21	2-05
Békés-Földvár	járk. ind.		12-10	4-42	5-24	2-10
Békés-Csaba	járk. ind.		12-33	5-01	5-53	2-33
Kigyós	járk. ind.		12-40	5-02	6-08	2-40
Kétegyháza	járk. ind.		12-40	5-02	6-08	2-40
Országút			1-04	5-22	6-21	3-04
Bánhidai major			1-13	5-30	6-29	3-13
Lőkősháza			1-15	5-32	6-31	3-15
Kurtics			1-28	5-43	6-44	3-28
Sofronya			2-05	5-58	7-07	3-55
Arad	járk. ind.		2-24	6-17	7-26	4-14

Arad-Tövis.						
Állomások	Gy.	Szv.	Szv.	Gy.	Szv.	Tvsz.
Arad ind.	12-21	2-14	4-04	7-04	6-32	10-00
Glogovác		2-26	4-15		6-43	10-21
Csicsér		2-37	4-24		6-52	10-31
Györök Ménéz		2-49	4-37		7-05	10-57
O-Paulis		2-55				
Paulis		3-02	4-48		7-17	11-18
Baraczká		3-07	4-53		7-22	
M.-Radna (é)	12-55	5-15	5-01	7-40	7-29	11-34
Milova-O.	12-55	3-25	5-09	7-41	7-34	11-51
Konop		3-38	5-24			
Berzova		3-49	5-40		7-56	12-39
Soborsin	1-50	4-48	6-08	8-08	8-12	1-14
Zám	2-09		6-55	8-15	8-55	2-12
Mar.-Illye	2-35		7-24	8-31	9-20	2-53
Déva	2-58		8-10	9-24	9-59	4-02
Piski (é)	3-09		8-49	9-50	10-39	5-12
Piski (i)	3-16		9-02	10-01	10-52	5-21
Szászváros	3-35		9-17	10-15	11-07	6-03
Alvincz (é)	4-06		9-35	10-31	11-34	6-30
Alvincz (i)	4-16		10-30	11-03	12-17	7-23
Gy-felbért (é)	4-27		10-33	11-15	12-24	7-25
Gy-felbért (i)	7-00		10-58	11-16	12-37	7-41
Tövis (é)	7-25		11-25	11-57	12-44	7-46
Tövis (i)			1-10	8-21		

Tövis-Arad.						
Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Szv.	Vv.
Tövis ind.	8-38	3-56	8-55	2-00	8-40	
Gy-felbért (é)	8-51	4-25	9-20	2-25	9-15	
Gy-felbért (i)	9-05	4-29	11-21	2-30	9-18	
Alvincz (é)	4-07	4-41	11-32	2-44	9-28	
Alvincz (i)	4-14	4-48	11-42	2-48	9-38	
Szászváros	4-21	4-55	12-16	3-34	10-55	
Piski (é)	4-28	5-02	12-35	3-57	11-52	
Piski (i)	5-03	6-15	12-55	4-12	10-17	
Déva	5-16	6-29	1-09	4-27	11-54	
M.-Illye (i)	5-16	7-11	1-39	5-10	12-17	
Zám	6-04	7-44	2-09	5-45	12-51	
Soborsin	4-15	6-14	8-17	3-33	6-18	1-25
Berzova	5-05	6-54	8-58	4-23	7-07	2-15
Konop	5-23		9-15	4-41	7-25	2-33
Milova-O.	5-39		9-25	4-59	7-35	2-43
M.-Radna (é)	5-55	7-28	9-37	5-24	7-52	2-53
M.-Radna (i)	6-05	7-30	9-44	5-32	8-02	3-01
Baraczká	6-14		9-52	5-41	8-11	3-10
Paulis	6-21		10-10	5-50	8-20	3-19
O-Paulis	6-28			5-57	8-27	3-26
Györök Ménéz	6-38		10-14	6-06	8-36	3-36
Csicsér	6-53			6-15	8-45	3-45
Glogovác	7-08		10-38	6-24	8-54	3-54
Arad (é)	7-21	8-08	10-50	6-33	9-03	4-03
Arad (i)				6-42	9-12	4-12

Arad-Temesvár-Józsefváros.			
Állomások	Szv.	Szv.	Vv.
Arad ... ind.	6-15	12-17	4-48
Uj-Arad ... ind.	6-25	12-28	5-04
Németh-Ságh	6-42	12-44	5-27
Vinga ...	6-55	12-56	5-58
Orczyfalva	7-06	1-07	6-08
Merczfalva	7-16	1-17	6-18
Szt-András	7-27	1-28	6-29
Temesvár-Jv. ... trk.	7-44	1-45	7-00

Temesvár-Józsefváros-Arad.			
Állomások	Szv.	Vv.	Szv.
Temesvár-Jv. ... ind.	6-40	8-45	2-24
Szt-András	6-50	9-09	2-42
Merczfalva	6-58	9-27	2-56
Orczyfalva	6-44	9-42	3-06
Vinga ...	6-56	10-05	3-17
Németh-Ságh	7-11	10-23	3-30
Uj-Arad ...	7-29	10-47	3-47
Arad ... trk.	7-58	11-00	3-56

(Utányomás nem díjazatik.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

A Kinek

Ismeretség híján

házaslárra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellérré, kertészre,	kulcsárra, gazdasszoyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgárra, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége,
---	---

AKI

bérbeadni kíván

birtokot, házat, vadászterületet,	kocsit, lovat, halászatot, telket,
---	---

AKI

eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást, stb. vagy
--	--

AKI

mindeseket vétel vagy bérbevitel céljából keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értekezni, ha az

"ARADI KÖZLÖNY"

kis hirdetési

rovátát használja.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstneműeket kiváltak és veszek. Farkas Streicher Arad, Tököl-tér 1. 1771

„Gazdász“.

Hatvan fillért kérünk előre, akkor közöljük.

Egy jóírású leány

alkalmazást keres irodában. Cim a kiadóban. 3995

Tiszti öltönyök

teljesen új állapotban eladók. Cim a kiadóhivatalban. 3990

Boros Béni-tér 8. szám alatt

kiadó üzlethelyiség. Ugyanott betonozott pincék és kis udvari lakások kiadók. 3991

Telepünk átköltöztetése folytán

P. Választó-utca 14. szám alatti építési és ácstelepünk a rajta levő lakházzal, műhelylyel és színekkel kiadó vagy eladó. Fodor és Reisinger, József főherceg-ut 12. 3999

Jómai világlapja

a legelterjedtebb magyar folyóirat, összes kedvezményekkel, bérletben vagy számonként eredeti árban házhoz szállítva megrendelhető: Krausz Paulin könyv- és papirkereskedésében, színház-épület, Ugyan itt az összes bel- és külföldi divatlapok és folyóiratok kaphatók. 100000 kötetes kölcsönkönyvtár. Városi és megyei telefon 511. sz. 3241

Szőlőcsomagoló papír,

kosár függőgyegek jutányos áron kaphatók Pichler Sándor papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. Telefon 308. Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek. 2922

Rövid zongorát

jókarban veszek. Cim a kiadóba. 3464

Szöllőkarót

7 láb magasat prima tölgyfából szállít waggon számra Branyicska állomásról Vass József fakereskedő Ujarad. 3889

Eladó házak

Angyal-utca 13. és 27. sz. jól jövedelmező házak eladók. 3814

Lapkihordó-pár kerestetik.

Némi kaucióval rendelkezők előnyben részesülnek. — Fülös Bagoly kiadóhivatala, Vörösmarty-utca 1.

Jrodának alkalmas

utcai szoba Andrassy-téren előszobával november hó elsejére kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3981

Fráter Lóránd

legújabb nótáskönyve 32 oldal terjedelem. Fráter saját szerzeménye országsszerte ismert dala „Tele van a város akáca virággal“ két koronáért ismét kapható Ingusz I és fia könyvkereskedésében. Fő-üzlet Andrassy-tér 16. Fióközllet Weitzer J-utca. 178

Kerestetik

expediciókba egy jó írással bíró leány.

Kényelmesen butorozott szobát

keresek. Ajánlatokat „Kényelmes szoba“ címre kérek a kiadóhivatalba.

Kovaszinon eladó

egy 8. kat. hold teljesen beültetett szőlő. Bővebbet Arad, Révai-utca 2. szám alatt, a tulajdonosnál. 2982

Szenzációs zeneújdonosság!

Megjelent Fráter Lóránd nótáskönyve, mely osakis Fráter-féle közkedvelt és legújabb, szebbnél-szebb nótákat tartalmaz. E nótáskönyv 25 kor. értékű Fráter-dalt foglal magában s a gyűjtemény 2 koronáért kapható. Vidékre 2 K. 20 f. beküldése ellenében szállítom. Megjelent a Sang u. Klang 5-ik kötete is. Kerpel Izsó könyv- és zeneműkereskedése, Arad. 3911

595 - 1909. vhtó. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kisjenői kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. 383/2. számú végzése következtében Dr. Glück

Géza javára 151 kor. s jár. erejéig 1909. évi szeptember hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 610 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: csikók, varrógép, ágynemű nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbírósnak 1909. évi V. Sp. 383/2. sz. végzése folytán 151 korona tőkekövetelés, ennek 1909. évi június hó 4. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódj és eddig összesen 92 korona 42 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Nagy-Zerinden leendő megtartására 1909. október 23. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt végző ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendel-tetik.

Kelt Kisjenőn, 1909. évi október hó 8. napján.

Balassa,
kir. jbir. végreh.

3988

Harisnyakötőde

Andrassy-tér 20.

(Fischer Eliz-palotában) a t. közönség rendelkezésére áll. 3853

Gondos, jó munka!
Gyors kiszolgálás!

Ugyanott tanuló leányok fizetés mellett felvétetnek.

27626—1909. szám.

A m. kir. jószágigazgatóságtól.

Bérbeadási hirdetmény.

A Széchenyi-utcában az új földmívelési államépület földszintjén egy 13.00 mtr. hosszú üzlethelyiség, mely magánirodának vagy raktárnak is alkalmas és az ezen üzlethelyiségből közvetlen lejárattal ellátott 10 mtr. hosszú pinceraktár helyiség folyó évi november hó 1-től kezdve 6 évre hasznóbérbe fog adatni.

Felhívom a bérbevenni szándékozókot, hogy zárt írásbeli ajánlatukat folyó évi október hó 30-nak délelőtt 10 órájáig a jószágigazgatóságnál (Földmívelési államépület I-ső emelet) adják be.

A bérbeadási feltételek Koródy Antal építési ellenőr urnál megtudhatók és a helyiségek az ő kalauzolása mellett a helyszínen megtekinthetők.

Fentartom magamnak a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, tekintet nélkül az ajánlott összeg nagyságára, szabadon választok.

Az ajánlattal az ajánlott összegnek 10%-val terhelt, vagy a megfelelő letéti nyugtával ellátott lepecsételt bélyegjegyes s a kellő felírással ellátott írásbeli zárt ajánlatot tartozik benyújtani, melynek ezenkívül ajánlattevőnek azon nyilatkozatát kell tartalmaznia, hogy ő a szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti, végre az ajánlatban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Arad, 1909. évi október hó 18-án.

Magyar királyi államjószágigazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

3994

Diamant Jenő

épület- és díszmű-bádogos.

Műhelye és kész áru raktára: Kazinczy-utca 1. (Polgári flakolával szemben.)

Telefon szám 242.

Elektromos erőátviteli motorokat, kikölesönöz, elad és felszerel 3191

Kalmár József

villanyvilágítás, telefon és villamos csengő berendezési vállalata

Arad, Salacz-u. 2.

Könyvkötészetünkben tanulóleányok

3 korona kezdőfizetéssel

felvétetnek.